

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXXI Vasaris – February 6, 1986 Nr.6

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Tragedijos akivaizdoje

Sprogimas sujaudines visą Ameriką

Vytautas Meškauskas

Nors besinaudoją technologijos laimėjimais žmonės žūsta kasdien, retkarčiais pasitaiko nelaimių kurios sukrečia visą tautą. Toks buvo erdvės keltuvo Challenger sprogimas sausio 28 dieną. Prie to prisidėjo kitas technologijos laimėjimas - sugebėjimas įvykius perduoti į žmonių gyvenvietes tą pačią sekundę. Bet ir be televizijos būna įvykių, kurie kaž kaip sujungia tautą - iš jaunystės prisimenu dar Dariaus ir Girėno palaikų atskraidinimą į Kauno aerodromą ir laidotuves. Kaž kaip vieni įvykiai virsta daugiau simboliniais už kitus.

Erdvės keltuvai, kurių JAV turėjo keturis, kol kas atliko 25 sekmingas misijas. Tai įgalino taip pasitikėti technologija ir patirtim, kad į keliones pradėta priimti ir ne tik tam pasiruošusius. Kaip svečiai skrido senatorius, kongresmanas ir dabar - eilinė mokytoja, o dar prieš tai kitų valstybių astronautai. Tuo norėta patvirtinti erdvės programų visuotinumą ir faktą, kad - bent Amerikoje - erdvė nėra vien karių viešpatija, bet priklauso visai tautai - jos civiliniam sektoriui, kuris faktinai ir vadovavo jos užkariavimui, nors naudojosi karinio sektoriaus paruoštais lakūnais ir kitais specialistais.

Nelaimė tuo skaudesnis, kad įvyko tuo metu, kai pradėta ginčytis dėl erdvės išnaudojimo krašto saugumo reikalams. Jei seniau buvo sakoma, kad kas valdo jūras tas valdo ir pasaulį, šiandien ar ryt tikrai tą posakį reiktų pakeisti: kas valdo erdvę,

valdo ir žemę. Žinia, tikroji tragedija yra tame, kad erdvėje reikės laikyti ginklus, bet ką gali padaryti, jei taiką išlaikyti gali tik ... ginklais.

Savaime aišku, kad sprogimo priežasties ieškojimas kuriam laikui sustabdys tų erdvės keltuvų numatytą dienotvarkę, bet galutinam rezultate per daug nenutols pasistatyto tikslo - 1944 metais pastatyti erdvėje pastovią stotį tolimesniems tyrinėjimams ir, eventualiai, apsigynimui.

Žinia, kils abejonių ar verta rizikuoti žmonių gyvybėm - gal panašių rezultatų galima pasiekti ir be žmonių - tačiau, kaip vertinga būtų atskiro žmogaus gyvybė, visados atsirastų tokių, kurie norės ja rizikuoti savo ir kitų naudai. Be to noro ir pasiryžimo - dar šiandien gyventume urvuose.

'Visa tai yra dalis tyrinėjimo ir atradimo proceso' - pareiškė prezidentas Reaganas nelaimės ištikus, - 'tas procesas reikalauja rizikuoti ir tuo praplėsti žmonių horizontus.'

Iš visų pareiškimų atrodo, kad tuo keliu bus ir toliau einama.

Nors šias eilutes rašant buvo sunku surasti televizijos stotį kuri apie nekalbėtų ir nerodytų, ar dienraščio kuris apie tai nerašytų - tačiau gyvenimas dėl to nesustojo. Sakoma, kad taip galvodamas ir prezidentas Reaganas iš pradžių nenorėjo nukelti nelaimės vakarui numatytos tradicinės kalbos

(Nukelta į 2 psl.)

Erdvėlaivio Challenger sprogimas virš Cape Canaveral sujaudino visą Ameriką.

Esame laisvi JAV piliečiai — netylėkime

Neleiskime sovietams pažeisti Amerikos teisinės sistemos

Netrukus tūkstančiai peticijų pasieks Amerikos piliečius, vedant akciją, kad būtų apvaldytas Office of Special Investigations (OSI) savivaliavimas, kolaboravimas su sovietų KGB ir sovietų neteisės principų įvedimas į Amerikos teismų procesus. Peticija pavadinta "Citizen's Petition to the Congress of the United States of America". Daugelio etninių ir patriotinių amerikiečių organizacijų pavedimu, šią akciją vykdo Coalition for Constitutional Justice and

and Security (CCJS) — organizacija, kurios centras Kalifornijoje.

Peticijoje nurodoma, kad prašytojas

1. Remia OSI instituciją nacių ir kitų karo nusikaltėlių aiškinimui ir baidimui.

2. Tačiau ikišiolinį OSI pasireiškimą praktikoje laiko negatyviu ir anti-amerikietišku. Holtzman įstatymas arbitrariškai pasirinktom etninėm grupėm taikomas savivališkai, diskriminuojančiai, nekonstitutiškai, kaprizingai ir šmeižikiškai. Jei neįsikiš Amerikos kongresas, natūralizuotieji piliečiai praras pilnas piliečių teises ir taps aukomis persistengiančių teisėjų, politinio ekstremizmo, diskriminacijos, ir galimų deportacijų.

Peticijos pasirašytojas iš esmės remia įstatymą, kuris įpareigotų išaiškinti Amerikoje atsiradusius nacių, nacių sąjungininkų karo nusikaltėlius ir kitus karo meto nusikaltėlius prieš žmoniškumą Europoje, Azijoje ir Afrikoje. 1939-41 nacių sąjungininkė buvo ir Sovietų Sąjunga. Jos nusikaltėliams neturi būti daroma išimtis. Prašytojas

taip pat reikalauja, kad "Sovietų Sąjunga, buvusi nacių sąjungininkė ir dabartinė milijonų žmonių prispaudėja, negali būti Amerikos teisinėje sistemoje partneriu prieš Amerikos piliečius".

3. Prašytojas rekomenduoja, kad JAV Kongresas iš esmės peržiūrėtų nacių ir kitų karo nusikaltėlių, gyvenančių Amerikoje, problemą ir patikrintų ikišiolinę vyriausybės vykdomą akciją. JAV Kongresas turėtų Holtzman įstatymą pataisyti arba priimti naują, kuriame būtų garantuotos teisminiuose procesuose konstitucinės teisės visiems natūralizuotiems piliečiams.

Įstatymas turi remtis šiais principais:

a. Karo nusikaltėliai teisiam, nepažeidžiant pagrindinių anglo-saksų sukurtos demokratijos tradicijų ir teismo nešališkumo principų bei kaltinamojo teisių. Ekstradicijos įstatymai negali būti piktnaudžiaujami.

b. Kaltinamiesiems turi būti garantuojama prisiekusiųjų teismas (trial by jury), teismo paskirtas gynėjas ir liudininkai apklausinėjami pagal teisinę (Nukelta į 3 psl.)

Žuvę erdvėlaivio Challenger sprogime: Onizuka, Smith, McAuliffe, Scobee, Jarvis, McNair ir Resnik.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Keistas atsitikimas. - Sena prelato byla ir nauja LKB kronika.

Paskutinam pereitų metų Akiračių nr. Z.V. Rekašius ieško įdomios mįslės sprendimo. LKB Kronikos 66 nr. buvo paskelbtas Jonišio bažnyčios altaristo, kun. A. Yliaus pareiškimas vyriausiam Lietuvos prokurorui. Jame prašoma išbraukti iš tarybinės enciklopedijos žinutę, kad už meilužės nužudymą prel. K. Olšauskas 1929 m. buvo nubaustas 5 metus kalėti, o 1931 m. amnestuotas. Be to, uždrausti rodyti sovietinę filmą apie prelato gyvenimą ir išimti iš apyvartos apie tai Kaunecio parašytą knygą. Girdi:

... prelato K. Olšausko byla buvo ne kriminalinė, bet politinė ... (jis) nuteistas be jokių nusikaltimo įrodymų. Tai pripažino buvęs ministras Žilinskas, aukščiausio teismo pirmininkas Grigaitis ir teismo patarėjai, kad jie nuteisė prelata K. Olšauską be jokio nusikaltimo įrodymų. Jis nuteistas pagal jam ir Katalikų Bažnyčios priešiškos spaudos sukeltą psichozę, kuriai pritarė tuometinė valdžia ...

... Jūs, kaip įstatymų saugotojas, turite budėti, kad

Tragedijos akivaizdoje...

(Atkelta iš 1 psl.)

apie valstybės stovį senato ir atstovų rūmų bendram posėdyje. Tik vėliau, paaiškėjus kaip tragedija sujaudino visą tautą, kalba buvo nukelta sekančiam antradieniui. Jūs jau būsite ją girdėję ar skaitę kitur. Ji turėjusi būti trumpa, nes apie oratorių nuomonę pasidaroma per pirmas dešimt minučių.

Prezidento Reagano prestižas po penkių metų Baltuosiuose Rūmuose yra aukštesnis negu kurio nors kito prezidento, įskaitant Eisenhowerį ir F.D. Rooseveltą. Infliacija gerokai numalšinta, nors biudžeto ir prekybos su užsieniais deficitai verčia susirūpinti.

Sakoma, kad prezidento patarėjų tarpe buvo smarkiai ginčijamasi kaip kalbėti apie krašto stovį. Kai kurie norėjo ilgesnės kalbos, paliečiančios įvairius gyvenimo aspektus, nes gyvenimas smarkiai keičiasi. Pvz. šiuo metu dvigubai daugiau porų skiriasi negu vedasi! 12 mil. šeimų neturi abiejų tėvų, bet tik vieną! - motiną ar tėvą. Pusė juodųjų vaikų gimsta ne šeimose. Ar toks 'pavienis' gyvenimas ir dauginimasis reikalauja daugiau ar mažiau valstybės tautos? Ne tik erdvės nugalėjimas keičia gyvenimą.

tarybų valdžios prestižas nebūtų žeminamas tokio mis knygomis ir filmais. Istorija tokių dalykų nedovanos.

Z.V. Rekašius teisingai rašo, kad toks kreipimasis į sovietinę prokuratūrą sukrėtė Kronikos bičiulius, nes iš to išeina, kad sovietinė valdžia laikoma teisingesnė už nepriklausomą Lietuvos valdžią, o be to - galvosūkį sukelia paskelbimo laikas. Rašo Rekašius:

'JAV gyvenančiai išeivijai šiame kun. Yliaus kreipime į sovietų prokuratūrą yra dar viena labai nemaloni aplinkybė. Kaip tik šiuo metu JAV lietuviai, kartu su kitom... tautinėm grupėm, yra išvystę plačią akciją prieš OSI, kad Amerikos teismai nepriimtų šios įstaigos įrodymų ... (gautų) iš sovietų prokuratūros ... mes čia bandome aiškinti, kad sovietų prokuratūra ... neverta Amerikos teismų pasitikėjimo (o) pogrindžio spaudos kreipimasis į tuos pačius prokurorus ... įtaigoja, kad (ja) galima pasitikėti ...'

Mįslę patirština ir kun. Yliaus asmenybė. Jis buvo labai aktyvus partizanų veikloje iki suėmimo 1945 m. spalio 22 d., buvo nuteistas ir išvežtas iš Lietuvos 1946 m. Į ją grįžo po amnestijos 1960 metais.

Tokia Yliaus praeitis prisidėjo prie Rekašiaus padarytos išvados, kad jis kreipėsi į sovietų prokurorą ne tiek dėl pasitikėjimo juo, kiek bijodamas, kad filmo 'Devyni nuopolio ratai' demonstravimas gali pakenkti kunigui, o tuo pačiu ir bažnyčios autoritetui ...

'... o apie išeivijos galimą reakciją' - pridėda Rekašius, - 'jis turbūt nepagalvojo.'

1985 m. spalio 10 d. Dirvos Nr., aptardamas išeivijoje pasirodžiusią nežinomo autoriaus knygą apie K. Olšauską, suabejojau ar ją rašyti paskatino tiesos meilė. Iš patyrimo prašėsi mintis, kad čia gal turime reikalo su aktualia desinformacija!

Iš esmės kalbant, Olšausko byla yra užmiršta ir neaktuali. Jau knygoje paminėtas neva tai trijų anonimių teisėjų prisipažinimas rašte sovietiniam prokurorui praplečiamas, įtraukiant į sąmokslą teisingumo ministrą Žilinską, kuris buvo išvežtas į Sibirą ir ten greitai mirė.

Apie min. Žilinsko gyvenimą Sibire ir mirtį yra gan tikslūs žiniai, bet jų tarpe nėra tokių, kad jis kada nors būtų sielojesis dėl sprendimo Olšausko byloje, su ku-

riuo jis buvo geras pažistas. Jo žmona atostogaudama Birštone net susitikdavusi su prelatu ir jo drauge, kurių ryšis nebuvo niekam paslaptis. Būdinga, kad ir po tos bylos kunigai ir toliau nevengė Žilinskų namų. Anų laikų nuotaikas ir pažiūras - jei norite, 'prietarus' - parodo toje pačioje knygoje priekaištas arkv. Skvireckui už tai, kad tik radus Ustjanaušienės lavoną jis netrukus parašė Olšauskui, kad jo dalyvavimas kapitulos posėdžiuose nepageidaujamas.

Iš viso, vieno kunigo nuslydimas nuo tiesaus kelio ar net istoriniai popiežių nusikaltimai amžių bėgyje neturėtų pakenkti dabartiniam Bažnyčios autoritetui. Juk jie visi buvo mirtingi žmonės. Todėl Rekašiaus prielaida, kad bijota greitai pamirštos filmos ar jau seniai išleistos knygos įtakos, sunkiai suranda pritarimo.

Istorija moko, kad visos rusų politinės emigrantų organizacijos buvo sovietų saugumo infiltruotos. Kai kurie jų sambūriai buvo panaudoti desinformacijai skleisti. Teoriškai, neturint jokių konkrečių įrodymų, galima prielaidinti, kad LKB Kronikos leidimas gali būti toleruojamas jei KGB praktiškai žino kas jose ir ką rašo. Tą nujausdami jų autoriai rašo apie tokius dalykus, kurie liečia tikybės praktikavimą, garantuotą sovietų konstitucijos. Jie skundžiasi, kad jos nesilaikoma, bet nereikalauja visos santvarkos pakeitimo. Šiame kontekste galim prielaidinti, kad įrodinėjimas, jog nepriklausomybės laikais kunigams buvo keliamos 'politinės' bylos, KGB gali tik patenkinti.

Laikui bėgant daug kas nepastebėjo, kad Bažnyčios kelias jau seniai neina lygiagrečiai su mūsų valstybės ar jos atstatymo troškimo keliais. Faktinai tai du atskiri dalykai, kuriuos nepriklausomybės laikais dėl gausaus kunigų dalyvavimo politikoje - ką, tarp kitko, galima pateisinti anų laikų sąlygomis - buvo bandoma suplakti į vieną.

Kad tie du keliai išsiskyrė jau galima pastebėti Toronto Katalikų manifeste, kalbančiame apie 'savistovumą'

■ Iš kitos pusės

GIMTAJAM KRAŠTUI nepatiko mano str. apie lietuvius ir žydus. Kažkoks Jonas Dargis rašė 36 Nr.:

"V. Meškauskas, buvusių smetonininkų laikraščio 'Dirvos' apžvalgininkas, yra vienas iš tų, kuriems 'patriotizmo' ir 'laisvės' sąvokos visiškai derinasi su nuoširdžia simpatija naciams. Jis viename savo straipsnių parašė, jog Amerikos vadovas buvo teisingas, aplankęs esesininkų kapus, nes šie taip pat Hitlerio aukos (!). Be to V. M. tvirtina, jog hitlerinio fašizmo invazija atskleidusi dviejų Lietuvos tautų interesų skirtumus: 'vokiečiai lietuviams atrodė tikras išgelbėjimas, bet žydams jie buvo pražūtis.'

Štai kaip ciniškai giriama nacinis žvėriškumas... Kažin kaip šie nacizmo apologetai atsakytų į klausimus: ar tik vieni vieną Hitleris buvo nacių, o visi kiti jo bendradarbiai — vien jo aukos? Kodėl esesininkai tebedirbo savo kruviną darbą ir po Hitlerio nusižudymo?... Kaip turi būti vadinami žmonės, kurie, ciniškai kalbėdami visų lietuvių vardu, hitlerinę okupaciją vadina tautos išgelbėjimu?"

Į paskutinį klausimą negaliu atsakyti, nes visados kalbu ne visų lietuvių, bet tik savo vardu. Be to rašiau tik apie laikotarpį, ką tik prasidėjus karui, kuris sustabdė masinį žmonių trėmimą į Sibirą. Kaip tik dėl to daug kas laikė vokiečių įžengimą išgelbėjimu. Vėliau tuo išgelbėjimu buvo nusivilta, bet tai jau negali pakeisti 1941 m. birželio mėnesių nuotaikų.

Jei norima grįžti atgal, prisiminkime kokia buvo karo priežastis. Karą įgalino Sovietų Sąjunga Ribentropo-Molotovo paktu užtikrindama Vokietijos užnugarį ir karui reikalingų žaliavų tiekimą, už tai gaudama Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes, dalį Lenkijos ir t.t. Be to susitarimo Hieleris nebūtų drįsęs pulti.

Jei sovietai iki šiol skundžiasi kare patyrę daugiau nuostolių už kitus — už tai jie pirmiausia turėtų 'dėkoti' savo pačių valdžiai. Bet jie jos už tai nepavare, bet toliau kentėjo įvairiausias 'čistkas', per kurias žuvo beveik visi bolševizmo pirmūnai. Galima turbūt sakyti, kad tai buvo tiems bausmė už jų ankstyvesnes niekšybes, aš tačiau juos laikysiu Stalino aukomis, kaip ir milijonus niekuo dėtų kitų žmonių. Bet jei taip, kodėl negalima laikyti Hitlerio aukomis keliolika jo jaunų tautiečių, pašauktų į Waffen SS, pasiųstų į kovą, joje kritusių ir palaidotų kartu su kitais vokiečių kariais, kurių kapus aplankė, viešėdamas Vokietijoje, Reaganas? Juk jie nebuvo nei vadai nei aukštesnio rango kariai, kurie patys galėjo ką nors nulemti. Vienintelė daugumos tų aukų kaltė yra ta, kad jie gimė vienoje ar kitoje teritorijoje. To juk negali pats pasirinkti.

Į daugiau konkretų klausimą: kodėl esesininkai tebedirbo savo kruviną darbą ir po Hitlerio nusižudymo, — yra labai aiškus atsakymas, kurio, deja, negalima rasti sovietinėje spaudoje. Vokiečių kariuomenės vadovybė delsė pasirašyti paliaubas su sovietais, norėdama leisti kaip galima daugiau savo karių ir civilių pabėgėlių pasiekti Vakarų valstybėms numatytas Vokietijos zonas. Atrodo, kad tai buvo pats kilniausias jos sumanymas. Kiek per tą savaitę — nuo balandžio 30 iki gegužės 8 d. esesininkai išžudė žmonių — tokios statistikos nemačiau, bet išsigelbėjo nepalyginamai daugiau.

(vm)

ir visoje eilėje kitų reiškinių. Vienu iš paskutiniųjų yra mūsų ELTOS pranešimas apie vyskupo Pauliaus Baltakio, OFM pasiūlymą Amerikos vyskupų konferencijai priimti tokią rezoliuciją:

'Sutinkamai su Helsinkio susitarimų išipareigojimai, mes raginame sovie-

tų pareigūnus sugrąžinti Klaipėdos bažnyčią prieš 1987 metus, prieš 600 metų sukakties minėjimą nuo krikščionybės įvedimo Lietuvoje.'

Reikalavimas, sakytume, krikščioniškai kuklus. Kaip ir poros eilučių iš tarybinės enciklopedijos naujos laidos išbraukimo prašymas.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)

POSTMASTER: Send address changes to DIRVA.

6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespausdinti straipsniai gražinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Gedime herojų

Erdvėlaiviui Challenger sproguos virš Floridos vos 1 min. 12 sek. po pakilimo, savo kalboje prezidentas Reaganas perdavė krašto nuotaiką - gedime septynių herojų ...

Pirmą kart, po prezidento John F. Kennedy nužudymo, tragedija ir vėl tarsi pabudino, suliedino visą kraštą praradimo skausmu. Elektronikos pajungtame pasaulyje, poros minučių laikotarpyje, buvo išgyventas didžiausias žmogaus triumfas ir bejėgiškumas - technikos laimėjimų didingumą televizijos ekrane sekė visą naikinąs sprogymas ugnies kamuolyje ir ... baisią realybę refleksuoja tai sekusių veidai ...

Nevieną dešimtį kartų erdvėlaiviams įvykdžius keliones ir savo užduotį, nėra nuostabu, kad sekantieji skrydžiai nustojo savo išorinio aktualumo. Mokytojos dalyvavimas jame buvo daugiau kaip puošmena, pabrėžianti atsiekimų tikrumą. Gal kaip tik todėl ir buvo taip be galo sukrečiančiai skaudu, kad su erdvėlaiviu ir jo igula ugnies kamuolyje dingo kartu ir iki tol turėtas, beveik už tikrą imamas, saugumo ir galios jausmas. Plačioji publika savo akimis visame nuogume pamatė tai, ką NASA išgyvena kiekvieną dieną: erdvės laimėjimai tebėra tik ieškojimo stadijoje, pilni nežinios ir netikrumo ...

Nenuostabu, kad paraleliai kilo klausimai, ar siekis vertas mokamos kainos. Nenuostabu, kad didžiulė krašto dauguma neabejodama pasisakė už programos tąsą. 'Ateitis nepriklauso silpnasirdžiams' - pabrėžė prezidentas Reaganas, pagal visą Amerikos istoriją, kalbėdamas tautos vardu.

Geresnio paminklo didvyriams nebus, kaip vykdymas jų idealo ...

Baisi erdvėlaivio Challenger tragedija, palietusį ne tik savo kraštą, bet radusi atgarsį visame pasaulyje, lyg nutrūkęs filmas kartojo si mintį ir vėl, ir vėl ... Tau-

tos ir paskirų žmonių reakcijoje, taip charakteringai, išryškėjo jausta, gal ne visada išsakyta pagarba ir vertinimas - beveik kaltės jausmas - tiems, kurie aukėjo savo gyvenimą idėjai, siekdami toliau negu ranka pasiektina yra, ir pareiga jų darbo tęstinumui.

Ir nejučiom, jau daug kam net nežinomas, iškyla kitas vaizdas - skaičiumi mažos tautos siekis-skrydis į laisvę, kuris buvo sąmoningai jėga užgniauztas ir, nepajėgus visai sustabdyti, dar ir dabar be skrupulo tebėra laužomi sparnai ...

Šių dienų didžiojoje tragedijoje girdint ir jaučiant besiveržiančią jėgą pakilti virš kasdienybės, nepasitenkinti tik saugumu, sutikti iššūkius visu ūgiu - lyg šviesia-

Neleiskime sovietams...

(Atkelta iš 1 psl.)

Amerikos teismų normas; c. Iš užsienio atėjusi įrodomoji medžiaga ir liudininkai turi būti prieinami lygiai kaip kaltintojui, taip pat ir gynybai tikrumo ir patikimumo pagrindu.

Teisingumo departamentas investigavimo teisėmis neturi dalytis su Sovietų Sąjungos ar kitų totalitarinių valstybių vyriausybėmis.

OSI neturi turėti teisės naudoti įrodomąją medžiagą, kurios šaltiniai neprieinami gynybai.

d. Nė vienas denatūralizuotas Amerikos pilietis negali būti deportuojamas į Sovietų Sąjungą, kurią Amerika yra pasmerkusi dėl neteisėtos Baltijos valstybių aneksijos ir dėl tautinių, religinių bei žmogaus teisių pažeidimų.

4. Peticiónis pasirašytojas konkrečiai prašo, kad Teisių, Užsienio reikalų ir Žmogaus teisių kongresinės komisijos patikrintų OSI, kuri nepažabota ir savivališka veikla išpiktinaudžia jai suteiktą mandatą.

Toks yra peticiónis turinys. Tūkstančiai peticiónis turi pasiekti JAV Kongreso

šiuo pavadinimu ką tik pasirodžiusioje anglų kalba knygoje jos autorius advokatas Povilas S. Žumbakis iškelia problemas ir susirūpinimą dėl patikimumo komunistiniais šaltiniais karo nusikaltimais įtariamų Amerikos piliečių bylose. Knygos leidėjas — Americans for Due Process. Knygos išleidimą rėmė Civil Liberties Commission of Ukrainian Canadian Committee ir Americans for Due Process.

Knygos įvade autorius atkreipia dėmesį į Amerikos ir Kanados teisinės sistemos principinį reikalavimą: TEISĖ TARNAUJA INDI-

me fone išryškėja Vasario 16-toji savo didingumu.

Nepriklausomybės kovotojai buvo tikri, kad laisvės siekis yra vertas gyvybės aukos! Tautos ateitis jiems buvo svarbiau už saugią pastogę svetimųjų valdžioj. Pareiga tėvų žemei buvo nerašytas įstatymas jų širdyje. Jie siekė žvaigždžių!!!

Statydami paminklą drisusiems tiesti rankas į erdvę, statykime jį ir tiems, kurie pilnu ūgiu išsitiesė už savo Tėvynės laisvę. Teisryškėja, būna gyva kiekvieno mūsų širdy pareiga tėti tai, ką jie pradėjo - kol bus LAISVA LIETUVA!

(d)

narius, kad juos įtikintų, jog amerikiečiai neleis Amerikos konstitucijos laisvėtojų, žmogaus teisių Amerikoje pažeidėjams ir sovietų agentams savivaliauti šiame laisvės krašte. Peticiónis bus platinamos per organizacijas ir siunčiamos visiems, kurie pasiryžę šioje šventoje kovoje dalyvauti.

Prašoma parašus rinkti susirinkimuose, minėjimuose, prie bažnyčių, darbovietėse, mokyklose ir individualiai lankantis namuose. Visi prašomi pasirašyti keturis peticiónis egzempliorius, kuriuos CCJS nukreips į atitinkamus Kongreso narius.

Peticiónis prašyti, užpildytas peticiónis gražinti ir aukas siųsti šiuo adresu:

CCJS
25108 Marguerite Pkwy.,
Suite B 245
Mission Viejo, Ca. 92692.

Stovime prieš istorinės reikšmės egzaminą. Pilietiniui sąmoningumu pasirodykime esą verti būti šios laisvės šalies piliečiais.

Antanas B. Mažeika
CCJS pirmininkas ir
gen. koordinatorius

Sovietų liudijimas Šiaurės Amerikos teismuose

Pranas Razgaitis

VIDO, NE VALDŽIOS INTERESAMS. VALDŽIOS POLITINIS INTERESAS NEGALI UŽGOŽTI ASMENS LAISVĖS. Tuo tarpu Sovietų Sąjungoje iki šiai dienai akiai tebevykdoma Lenino filosofija: "Įstatymas yra politinė priemonė, įstatymas yra politika." Per 168 puslapius autorius knygoje dalinasi su skaitytoju susirūpinimu ir problemomis, kurias iškelia iki šiol veikusių Amerikos įstatymų perrikiavimas ar jų politinis interpretavimas.

Istorija yra tam, kad žmogus iš jos pasimokintų, Antrojo pasaulinio karo dvidešimtmetyje (1930-1950) žmonija prarado keliasdešimt milijonų gyvybių. Tiek naciai tiek komunistai vykdė masines žudynes. Autorius cituoja iš W. R. Corson, R. T. Crowley knygos "THE NEW KGB": "Niekas neginčija, kad baisias žudynes (holocaust) vykdė Hitleris. Bet taip lygiai svarbu iškelti ir sovietų slaptosios policijos veiksmus, kurie rusams, lenkams, žydams, latviams, lietuviams, estams, japonams, koriejiečiams, kiniečiams, čigonams, romunams kainavo mažiausiai keturis kartus tiek gyvybių, kiek Hitleris išžudė per vienuolika metų savo "1000 metų Reicho".

Įvadinio poskyrio argumentais autorius patiekia klausimus:

Be abejonės pasisakant už žmogaus teisių gynimą — kodėl ne visų karo nusikaltimai tiriami, o tik kai kurie?

Ar Stalino rūšies karo nusikaltėliai Amerikai ir Kanadai yra priimtini, kai kiti turi būti persekiojami nežiūrint priemonių ir išlaidų? Kai tik tam tikra rūšis karo nusikaltėlių parenkama, kaip galima paaiškinti tikruosius bylų motyvus žinant, kad dar prieš bylų kėlimą visi nuo komunizmo pabėgusieji buvo laikomi kriminalistais? Kaip galima pasitikėti komunistų liudininkais ir dokumentacija?

Autorius toliau klausia: "Ar gali Amerika ir Kanada pasitikėti Sovietų Sąjunga, tariai saviinike kaltės įrodymų, žinant aiškia komunistų filosofiją, Lenino nurodą: ... 'Praktiškai komunisto veiklos taktika turi siekti sukiršinti vieną priešą su kitu...', ne sutaikinti, bet ardyti oponento eiles, ne oponento klaidas atitaisyti, bet jį sunaikinti, nušluoti jo organizaciją nuo žemės paviršiaus."

Kaltinamoji medžiaga karo nusikaltėliams teisti su-

rinkta Vakarų pasaulyje yra atvira ir prieinama bet kam. Kaltinamoji medžiaga Sovietų Sąjungoje yra KGB ar jos padalinių griežtoje kontrolėje. Autoriui nėra žinomas atvejas, kad Amerikos advokatams būtų buvę leista susipažinti su Sovietų Sąjungos karo nusikaltėlių bylos dokumentais arba tirti jų archyvuose įtariamųjų kaltinamąją medžiagą. Atsiet, ne gynėjas ir Amerikos prokuroras nustato kokia medžiaga pristatyta — tai nusprendžia Sovietų prokuroras ar virš jo veikianti KGB. Tas pats galioja ir liudininkų parinkime. Sovietų parinktų liudininkų parodymai normaliai atitinka iš anksto paruoštus pareiškimus-protokolus. Kaip ir kur teismo sprendimai daromi Sovietų Sąjungoje galima spręsti iš knygoje pateikto ir dokumentuoto pavyzdžio. Amerikoje gyvenančio esto Linno už akių teismas vyko pavergtoje Estijoje. Teismo baigiamieji argumentai ir teisėjo baigiamoji kalba — sprendimas buvo paskelbtas Sovietų spaudoje prieš teismo sesiją.

OSI (Office of Special Investigations, U.S. Teisingumo Departamento padalinys) bendradarbiauja su komunistais Amerikos piliečių, antikomunistų, inkriminavime. Bendradarbiavimas vyksta pagal 1980 metų susitarimą tarp U.S. Teisingumo Dep. atstovų Ryan-Rockler ir Sovietų Rudenko (dar Stalino skirtas SSSR prokuroro pareigoms). To susitarimo dokumentai yra laikomi paslaptėje, nežiūrint įvairių pastangų ieškant patirti jų turinį. Autorius kelia visą eilę galimybių, kurios tame susitarime galėtų būti slepiamos. Tarp jų galėtų slėptis Baltijos kraštų okupacijos pripažinimo galimybė, pabėgėlių sugrąžinimo į SSSR pažadas ir visa eilė kitų. Buvęs OSI direktorius ir susitarimo dalyvis Allan Ryan tvirtina, kad apart rankų paspaudimo jokios formalaus susitarimo nebuvę. Vienok autoriui prieinami šaltiniai tvirtina, kad tuo klausimu sutelkta gausi dokumentacija. Būdinga, kad šią OSI-KGB sąjungą pats A. Ryan vadina "Negalimom Vedybom" (Improbable Marriage).

OSI nerūpi, kad apkaltintųjų gynybai neįmanoma rasti liudininkų, kad gynybai neleidžiama liudininkus įsivežti laisvam apklausinėjimui. Liudijimas prieš KGB — tai liudijimas prieš valstybę, tai valstybės išdavimas. Tiek dokumentų

(Nukelta į 4 psl.)

Sovietų liudijimas Šiaurės Amerikos teismuose...

(Atkelta iš 3 psl.)

rinkimas, tiek jų autentiškumo nustatymas yra visiškai KGB kontrolėje. Sąryšyje su Sovietų šaltinių medžiaga ir liudininkais knygos autorius pateikia porą įdomių citatų. Buvęs A. Ryan viršininkas Valstybės Prokuroras William French Smith pasakęs (1984. II. 5, The DePaul University Convocation): "Sovietų teisinė sistema yra vien tik pratęsimas komunistų partijos vadovybės. Atitinkamai, disidentų likimas nesprenžiamas bešališku įstatymo taikymu, o vien tik partiniu sprendimu tų, kurie stovi prie valdžios vairo. Sovietų teisinei sistemai išskirtinai charakteringa yra ne įstatymo galia, o valdžios galia... Tironiška tauta naudoja bet kokias priemones, kurios jai patinka. Svarbą aptaria tik tai, kas kaip priemonė tarnauja valstybės tikslams. Jei kas ir pasikeitė Sovietų Sąjungoje nuo Stalino laikų — tai valstybės tironiškasis charakteris išsilaikė tas pats. Jei Stalinas politinę opoziciją išžudė — tuo būdu milijonai prarado savo gyvybę — dabartiniai sovietų vadai su opozicija susidoroja nebūtinai kruvinu būdu, bet tolygiai efektingu."

B'nai B'rith advokatas Kanadoje David Matas samprotauja kiek kitaip. Jo pareiškimas toks: "...mano išmone priešintis prieš parodymus iš R. Europos (suprantamai — Sovietų pavergtų kraštų, PR.) yra pirmos rūšies nesusipratimas. Nesusipratimas tame, kad manoma, jog blogasis visada meluoja, o gerasis visada kalba teisybę."

I tai knygos autorius bando atsakyti klausimu:

"Kadangi OSI ir jų rėmėjai kartkartėmis yra pareiškę savo pasitikėjimą sovietų parodymais, kaip jie traktuos parodymus, kuriuos Sovietai skelbiasi turį, įrodančius Zionistų ir Nacių kolaboravimą?"

Knygoje sutelkta nemažai medžiagos iš tariamų karo nusikaltėlių bylų, kurios dar daugiau išryškina OSI-KGB bendradarbiavimą. OSI pasiremama sovietų dokumentais ir liudininkais skuba nuteikti prieš apkaltintuosius spaudą ir visuomenę dar byloms nepradėjus. Tai aiškiai sovietinis metodas. OSI ir rėmėjai skelbia, kad per paskutinius 40 metų Sovietai nesą pristatę nei vieno suklustoto dokumento karo nusikaltėlių bylose. Pagal juos, suklustotų dokumentų nėra, kadangi teismai iki šiol jų nesurado. O kad teismai jų nesurado todėl, kad jų neieškojo, to nei OSI nei jų rėmėjai neskelbia.

Pagal bylų fabrikaciją, apkaltintasis yra teisiama už nusišėptus pareiškimus imigracijos dokumentuose. Kitų dokumentų autentiškumas ar dirbtinumas sprendimui nesvarbus. Tokiu būdu Sovietai susirado pačiame US Teisingumo Departamente savo propagandai garsiakalbį — OSI, kuris per 40 metų negavo iš Sovietų Sąjungos nei vieno suklustoto dokumento!

Perskaičius šią knygą persasi sekančios išvados:

Prieš 40 metų pradėta šmeižto propaganda Sovietijoje prieš pabėgėlius iš komunistinių kraštų nerado sau dirvos Vakarų pasaulyje. Karo nusikaltėlių ieškojimo pretekstu sukurtoji OSI įstaiga pravėrė plačiai duris ne tik propagandai bet

ir US įstatymų suprofanimui. Šiam reikalui specialiai "pagerinta" teisinė procedūra štai kaip pasitarauja KGB:

a) Nukreipia viešąją opinią nuo grubių žmogaus teisių pažeidimų už geležinės uždangos, nuo šaranskių, Sacharovų, Sadūnaičių, gulagų, psichiatrinų pataisos namų, o sovietai prisistato kaip žmogaus teisių gynėjai.

b) Sovietinės "pagalbos" dėka ir OSI pastangomis pramatoma surasti arti 10,000 nacių Amerikoje, gal net priversti Ameriką save apsikaltinti pronacizmu.

c) Leidžia džiaugtis politiniu "šedevru": kai Sovietuose Zionistus persekioja gulagais, vadina naciais, čia Amerikoje Zionistus užangažavo kovai prieš kitas etnines grupes, sudarė idealias sąlygas antisemitizmui ugdyti.

d) Silpnina Amerikos piliečių pasitikėjimą savo teisine sistema, administracija, kuri akla teisėtiems skundams.

e) Visas šias dovanas sovietiniam komunizmui apmoka Amerikos piliečiai iš valstybės iždo, o apkaltintieji, kad ir neteisingai, — šeimos ir vaikų viso gyvenimo santaupom.

(Knygoje neparašyta, kad Valstybės sekretorius George Shultz padėkojo Sovietams už jų pastangas karo nusikaltėlių paieškojime).

Užsklandai tinka citata iš čia aptartos knygos (104 psl.):

"Jei nepasitikėjimą ir įtampą tarp skirtingų etninių, religinių ir tautinių grupių pavyks iš Amerikos importuoti ir į gulagus, Sovietų slaptoji policija bus pasiekusi svarbiausią laimėjimą. 1985 m. gruodžio mėn. 21 d. Yelena G. Bonner, kalbėdama apie žmonių kančias už geležinės uždangos, pareiškė — "šiandien aš tikiuos, kad visi Ziono kaliniai bus laisvi kartu su visais mano draugais kitų tautų ir religijų." Toliau ji pažymėjo, kad jos išauklėjimas — "įpareigoja ją giliai pagarbai kitiems įsitikinimams, religijoms... labiausiai apgailėtinas yra mokymas pranašumo vienos tautos už kitą."

Būtų gera, kad jos patarimą išgirstų visi jos tautiečiai. Ne rankų paspaudimu su gulagų šeimininkais, o tiesos atskleidimu išvengsime holocaustų. Septynių kaip vienas jos tautiečių klaidingas liudijimas Frank Walus byloje jos tautiečiams daug daugiau pakenkė negu kelių nusikaltėlių atkasimas iš istorijos ar kapų. Jei tie liudininkai ir nekalti, tai procedūra tikrai kalta leidusi nepasvertais,

Lituanistikos Katedra
The Endowed Chair
of Lithuanian Studies
University of Illinois
at Chicago

AUKOS LITUANISTIKOS KATEDRAI

Aukos gautos 1985 m. gruodžio mėnesį:

9,900 dol. John G. Makauskas, Baltimore, MD (iš viso 10,003.33 dol.)

1,187 dol. Charles Cheleden, Madeira Beach, FL.

1,000 dol. Stasys ir Onutė Daugėlai, Santa Monica, CA; a.a. Rimo Jono Gylis atminimui — dr. Jonas Gylis, Manlius, NY; Benediktas Karklius, Cleveland, OH (iš viso 1,105 dol.); dr. Bronis J. Kaslas, Wyoming, PA.

900 dol. Petras Kasulaitis, Chicago, IL (iš viso 1,000 dol.)

500 dol. a.a. Povilo Kazako atminimui — Juozas ir Rėda Ardžiai, Fairview, PA; Adolfas ir Genė Armaliai, St. Petersburg Beach, FL; Julia T. Burlen, Bowie, MD (iš viso 1,000 dol.); Vida S. Grayson, Tenafly, NJ (iš viso 750 dol.); Antanas ir Aniceta Januškos, Milton, MA (iš viso 520 dol.); Knights of Lithuania, Maspeth Council 110 — per Adele A. Dauzickas; Kazimieras Mikolajunas, Chicago, IL (iš viso 1,000 dol.); Anthony J. Sabalis, Woodhaven, NY; a.a. Mykolo Simokaicio atminimui — Regina Simokaicienė, Chicago, IL.

400 dol. Victor Milukas, Plainview, NY (iš viso 1,200 dol.); Rūta Kleva Vidžiuonienė, Valencia, CA (iš viso 1,000 dol.)

250 dol. a.a. Rimo Bakaicio atminimui — Ona Bakaicienė ir Dalia Vakselienė, Chicago, IL; Stan ir Gražina Czerwinski, Los Angeles, CA; Romas ir Nerija Kasparai, Arlington, VA (iš viso 280 dol.); Algis ir Teresė Kazlauskai, Orland Park, IL.

200 dol. Povilas ir Sigutė Abelkai, Buena Park, CA (iš viso 1,000 dol.); Vladas ir Ona Mieželiai, Sun City, AZ; Vacys ir Stasė Urbonas, St. Petersburg Beach, FL (iš viso 700 dol.); Kazys Žemecas, Indianapolis, IN (iš viso 400 dol.)

155 dol. Chicago Lithuanian Circle — per Peter Juzėnas, Oak Lawn, IL.

150 dol. Antanas ir Birutė Pociai, Elizabeth, NJ (iš viso 275 dol.)

100 dol. Dr. Stasys ir Aldona Bačkaičiai, Great Falls, VA (iš viso 300 dol.); Genovaitė Bijūnienė, Islington, Kanada; Povilas Butkys, Monterey Park, CA; a.a. Onos V. Dirgėlienės atminimui — Vacys ir Viktorija Šauliai, Evergreen Park, IL; dr. Gedas ir Aldona Griniai, Flossmoor, IL; Vytautas ir Palmira Janušonai, Dousmoan, WI (iš viso 340 dol.); Petras Kudukis, Cleveland, OH (iš viso 150 dol.); L.S.S.T. Juozo Damauto Šaulių kuopa, Los Angeles, CA — per Juozą Pažerą (iš viso 150 dol.); dr. Vytautas ir Genovaitė Musonai, Oak Lawn, IL (iš viso 300 dol.); Alfred A. Orentas, Columbia, MD; a.a. Antano ir Zofijos Prižgintų atminimui — Vacius Prižgintas, Hollywood, CA (iš viso 600 dol.); Jonas ir Ona Rugeliai, Maywood, IL (iš viso 200 dol.); dr. Alfonsas ir Olga Stankaitė, Wethersfield, CT (iš viso 200 dol.); Algimantas ir Rugilė Šlapkauskai, Glen Ellyn, IL; Lisa Maria Tender, Washington, DC; Romas ir Birutė Viskantai, W. Lafayette, IN.

50 dol. Pranas Aglinskis, Chicago, IL (iš viso 100 dol.); Aurelija Balašaitienė, Cleveland Hts, OH; kun. Jonas Burkus, Hot Springs, AR (iš viso 300 dol.); Antanina Čėjauskienė, Omaha, NE; Aldona Griškienė, Chicago, IL (iš viso 200 dol.); Felicia H. Kezes, Phoenix, AZ; a.a. Stepo Kligio atminimui — Stasys Kligys, Baltimore, MD (iš viso 115 dol.); Bruno

ir Regina Latožai, Cicero, IL; LKVS Ramovė, Hartford, CT — per A. Maslauską (iš viso 245 dol.); Prano Stankaus 75-to gimtadienio proga — Gintas ir Rėda Simonaičiai, Walpole, MA; Gabrielius Stanulis, Geneva, Šveicarija; Julia N. Stork, Leeds, AL; John J. Valeška, Rochester, NY; Robert ir Mary Ann Zupkai, Englewood, CO.

30 dol. dr. Polius Raslavičius, Lynnfield, MA (iš viso 130 dol.); a.a. Vlodo Rimavičiaus atminimui — Petrušis šeima, Santa Monica, CA; Antanas Vaičiulaitis, Bethesda, MD.

25 dol. Jurgis ir Danguolė Jurgučiai, Farmington Hills, MI (iš viso 35 dol.); dr. Frank Petkevich, Great Falls, MT; Anthony ir Helen Yakaitis, Franklin Square, NY (iš viso 160 dol.); Petras ir Ona Zilinskai, Lyndhurst, OH (iš viso 35 dol.)

20 dol. Edward ir Genovaitė Baranauskai, Schenectady, NY (iš viso 70 dol.); Kenneth F. Carobus, Philadelphia, PA; Mečys ir Elena Krasauskai, S. Pasadena, FL (iš viso 120 dol.); B. Maurutis, St. Petersburg, FL; Kostas ir Stasė Staponkai, St. Petersburg, FL (iš viso 30 dol.); Genė Valunienė, St. Petersburg, FL (iš viso 120 dol.)

10 dol. Joseph ir Eileen Jonikai, Boulder, CO; Jurgis Kasakaitis, Chicago, IL (iš viso 60 dol.); Danguolė Kvilytė, Chicago, IL (iš viso 60 dol.)

5 dol. Prof. Leonard Latkovskis, Frederick, MD.

Pagal pasižadėjimus gauta:

2,300 dol. Vytautas ir Gražina Kamantai, Sparta, MI (įmokėta 2,400 dol.)

2,000 dol. dr. Jonas ir Dana Bilėnai, Huntington, NY (įmokėta 1,460 dol.)

1,000 dol. J. V. Danys, Ottawa, Kanada (įmokėta 1,501.33 dol.); Arūnas ir Irena Draugėliai, Woodridge, IL (įmokėta 1,000 dol.); Vacys ir Asta Kleizos, Chicago, IL (įmokėta 500 dol.); Virgil ir Ramona Norkai, Naperville, IL (įmokėta 1,000 dol.); Kazys ir Stasė Urbšaičiai, St. Petersburg, FL (įmokėta 1,020 dol.)

500 dol. Vincas Urbonas, Chicago, IL (įmokėta 500 dol.)

100 dol. Stasys Darzinskis, Ponce Inlet, FL (įmokėta 45 dol.); Mrs. Edward Jarmol, Grand Rapids, MI (įmokėta 75 dol.); Juozas ir H. Kaciliauskai, Lemont, IL (įmokėta 100 dol.); dr. V. ir Vida Klemai, Newark, DE (įmokėta 80 dol.)

Aukų gruodžio mėnesį surinko:

JAV LB Brighton Park apylinkė 100 dol. (iš viso 2,460 dol.); JAV LB St. Petersburg apylinkė 1,000 dol. (iš viso 3,962 dol.)

PLB Fondo vadovybė nuoširdžiai dėkoja visiems Lituanistikos katedros rėmėjams. Lėšų telkimo vajas sėkmingai vyksta ir kvietiname visus prisidėti prie Lituanistikos katedros steigimo. 1985 m. gruodžio mėnesio 31 d. Lit. katedros ižde buvo \$448,651.41. Dar reikia surinkti \$151,348.59. Čekius prašome rašyti ir siųsti: Lituanistikos katedra arba Lithuanian World Community Foundation, 5620 S. Claremont Avenue, Chicago, IL 60636.

Vytautas Kamantas
PLB Fondo pirmininkas

Nijolė Balzarienė
PLB Fondo reikalų vedėja

PEN reikalauja paleisti Gintarą Iešmantą

Sausio mėn. New Yorke įvykusiam PEN Kongrese apie Lietuvą pakalbėjo garsusis dramaturgas Arthur Miller. Iš vėliausio vizito Lietuvoje jam paaiškėjo, kad ten esąs stiprus nepasitenkinimas rusų dominavimu. Jis pasakęs, kad "Lithuania is an occupied country by any definition."

Prieš kelis mėnesius įvykusiame pusiau oficialiame amerikiečių-sovietų rašytojų susirinkime Miller bandęs paskaityti PEN sudarytą Sovietijoje įkalintų rašytojų sąrašą. Tuo sovietai buvę labai nepatenkinti. "Maniau, kad jie iš proto išeis" pasakė Miller, buvęs tarptautinio PEN klubų prezidentas.

Arthur Miller nuo seno buvo žinomas savo simpatijomis sovietams, todėl oku-

pantai, nugabendami į Vilnių, tikėjosi palankios propagandos. Tuo tarpu išėjo atvirksčiai — jis pasisakė prieš rašytojų įkalinimą Sovietijoje ir nevengė pasakyti teisybės žodžio apie Lietuvos okupaciją PEN Kongrese.

48-sis PEN Kongresas priėmė rezoliuciją, kurioje telegrama kreipiamasi į sov. Sąjungos vyriausybę žmoniškumo sumetimais tuojau paleisti Mykolą Rudenka, Mizametadin Achmetov ir Gintarą Iešmantą.

Kitame korespondento raporte apie PEN Kongresą rašoma: "Gintaras Iešmantas, a Lithuanian poet and journalist, was arrested in 1980 and sentenced to six years in labor camp, to be followed by five years in internal exile."

40 metų senumo prisiminimai, visiškai sugriauti ne-

kalto žmogaus gerbūvi.

Pranas Razgaitis

KŪRYBA IR MOKSLAS

Praeitin žvilgtelėjus (4)

Dainavos ansamblio užuomazga

Aleksandras Merkelis

Lietuvių Tautinio ansamblio dirigentas, kompozitorius Stepas Sodeika 1929 m. baigė Klaipėdos Konservatoriją ir 1930 m. Kauno Valstybinio Teatro direktoriaus bei meno vadovo Andriaus Olekos-Žilinsko buvo pakviestas Kauno Operon dainuoti. Ir šis gražus, šviešus, beveik vienintėlis tokio tembro savininkas, bet kuklus žmogus, negalėjo apsiprasti ir pernešti verdančio teatro katilo karščio. Jį traukė daugiau savarankus, inividualus kūrybos darbas ir 1931 m. jis grįžo atgal į tą pačią Klaipėdos Konservatoriją vesti dainavimo klasę. Dirbdamas konservatorijoje jis suorganizavo Vaidilutės chorą, kuris greitai populiarėjo ne tik Klaipėdos krašte, bet ir Didžiojoje Lietuvoje. Po muziko Antano Vaičiūno mirties Stepas Sodeika buvo paskirtas vyriausiuoju Klaipėdos Krašto chorų dirigentu.

1934-35 m. Stepas Sodeika drauge su Jeronimu Kačinsku ir kitais meno entuziastais suorganizavo Klaipėdos operą. Toje operoje jis ne tik dainavo, bet pasiėmė ir gana sunkias operos chormeisterio pareigas. Įsikūrus Klaipėdos Pedagoginiam Institutui, Stepui Sodeikai teko dar viena darbo našta - jis buvo pakviestas ten lektoriūmi.

Paskendęs keliose atsakingose pareigose, Stepas Sodeika su aktorium Gasparu Velička pradėjo galvoti apie originalų, grynai lietuvišką muzikinį teatrą, kuriame galima būtų iškelti mūsų liaudies dainą, muziką, šoki, papročius, bendrai - mūsų tautos dvasinį ir estetinį pa-

saulį. Daugumas menininkų į šią jų užsimojimą žiūrėjo skeptiškai. Bet juodu ryžtiniai ėmėsi darbo. 1938 m. pabaigoje G. Velička šiam jų numatomam naujo teatro žanrui parašė veiklą, S. Sodeika paruošė muziką, pasikvietė keletą aktorių, Vaidilutės chorą ir pradėjo repeticijas. Joks išdas, kaip buvo paprastai anuomet, net jokia kultūrinė organizacija jų šio darbo nerėmė. Šiam darbui Sodeika su savo entuziastais bendradarbiais skyrė savo poilsio valandas, ir dirbo naktimis nuo 11-tos iki 2-3-čios valandos. Darbas ėjo sklandžiai ir buvo numatomi gana gražūs jo vaisiai. 1939 m. per Velykas buvo numatyta pirmoji šio teatro premjera, bet nelemtas Klaipėdos anšliusas tą jų darbą sugriovė ir juos pačius iš Klaipėdos išvijo.

Stepas Sodeika, su Pedagoginiu Institutu, persikėlė į Panevėžį. Iš čia važinėjo į Šiaulių Muzikos mokyklą mokyti. Panevėžio Pedagoginiam Institutui perikėlus į Vilnių - persikėlė ten ir Stepas Sodeika. Be darbo Pedagoginiame Institute, jis vadovavo dainavimo klasei Vilniaus Konservatorijoje ir reprezentaciniam Vilniaus Katedros chorui.

Atsidūręs tremtyje, gyvendamas Berlyne, jis susirado kažkur Čekijos kalnuose bevargstantį Liaudies Ansamblio režisierių Veličką ir prie Lietuvių Sąjungos pradėjo organizuoti Lietuvių Tautinio Ansamblio chorą. Į chorą susirinko gražus jaunimo būrys. Bet darbas buvo gana sunkus - trukdė nuolatiniai bombardavimai, o dar labiau visokios vokiečių įstaigos. Bet Sodeika ne-

Šio straipsnio autorius Aleksandras Merkelis su Stepu Sodeika Hanau stovykloje.

Dainavos ansamblio valdyba 1947 m. lapkričio 15 d. Pirmoje eilėje iš kairės: adm. Kęstutis Miklaševičius, dirigentas Bronius Jonušas, valdybos pirm. Albinas Dzirvonas. Stovi: vald. narys Juozas Dilys, vicepirm. Jonas Tamuliūnas, vald. narė Elena Krasauskienė, išd. Mečys Krasauskas, sekr. Edvardas Augustaitis.

Dainavos ansamblio vyrų choras su dirigentu Broniu Jonušu vieno koncerto metu Hanau stovykloje.

mo turėjusių koncertų amerikiečių kariams, 1945 m. rugpiūčio 1 d., USA kariuomenės vyr. būstinės kultūrinio skyriaus kvietimu, Lietuvių Tautinis Ansamblis persikėlė į gražųjį kurorto miestą Wiesbadeną. 1946 m. rudenį Wiesbadeno lietuvių stovyklą perkeliant į Kasselį, lapkričio 18 d. Lietuvių Tautinis Ansamblis persikėlė į Selingenstadto lietuvių stovyklą.

Stepo Sodeikos ir Gasparo Veličkos vadovaujamas Lietuvių Tautinis Ansamblis buvo vienas iš stipriausių lietuviškos dainos ir šokio meno kolektyvų, savo koncertais ir vaidyba plačiai pasireiškęs lietuvių tremtinių bendruomenei ir Amerikos kariams. Per tris su puse savo veiklos metų Lietuvių Tautinis Ansamblis turėjo per 500 įvairių pasirodymų ir su gastrolėmis apvažiavo kone visas didesniąsias lietuvių stovyklas.

...

Drauge su dirigentu Stepu Sodeika į Dainavos Ansamblių atvyko ir buv. Lietuvių Tautinio Ansamblio režisierius, dramos aktorius Gasparas Velička.

Gasparas Velička yra susipažinęs su dviem skirtingomis teatro mokyklomis: Antano Sutkaus Tautos Teatro ir Olekos-Žilinsko dramos mokykla. A. Sutkaus dramos mokyklai užsidarius jis įstojo į Andriaus Olekos-Žilinsko dramos mokyklą, vedamą pagal Stanislauskio sistemą ir ją 1933 m. pabaigė. Tais pačiais metais A. Olekos-Žilinsko sukurtame (Nukelta į 6 psl.)

pabūgo jokių grasinimų ir darbą tęsė po bažnytinio choro priedanga. Paskutinę prieš didįjį Berlynų bombardavimą dieną, Sodeika su dalimi savo choro žmonių išbėgo į Bavariją. Apsistojo Lichtenfelse, o choristai Vierzenheiligen, kur vėl užėjus amerikiečiams - prisidėjo pilnas organizacinis ir meninis Lietuvių Tautinio Ansamblio darbas.

1945 m. birželio mėn. pradžioje, Bambergio Lietuvių Komiteto pakviestas, Lietuvių Tautinis Ansamblis persikėlė į Bambergą ir čia kruopščiai dirbo. Birželio 25 dieną buvo suruoštas pirmas viešas koncertas amerikiečių kariams Forheime. Po keliolikos didelio pasiseki-

Dainavos ansamblis 1947 m. Hanau stovykloje su dirigentu Broniu Jonušu.

DAINAVOS ANSAMBLIO UŽUOMAZGA...

(Atkelta iš 5 psl.)

Jaunųjų Teatre 'Dėdės Tomo lūšnelėje' Velička debiutavo dviem stambiais vaidmenimis: vienu herojiniu, antru charakteriniu. Kitais metais Jaunųjų Teatras, pastatęs Balio Sruogos 'Milžinų Paunksmė', medžiaginių sunkumų spaudžiamas, iširo. Jaunuosius aktorius susirinko Valstybinis Teatras, davė jiems skurdų, ironišką atlyginimą ir daugumą laikė be teatrinio darbo. Gasparas Velička buvo pakviestas į Pietų Ameriką ir tais pat metais, su savo mokytoju A. Oleka-Žilinsku, išplaukė užmarin - vienas į šiaurę, ant-
ras į pietus.

Buenos Aires lietuviai ant jo jaunų pečių vertė didelį, sunkų darbą: sukurti profesinį lietuvių teatrą. Tačiau, ryždamasis greit grįžti į tėvynę, kur tuomet klestėjo kultūrinis gyvenimas, jis to darbo nesiėmė.

Sugrįžęs į Lietuvą, iki Klaipėdos anšliuso, jis dirbo valstybiniame teatre ir buvo vyriausias Klaipėdos Krašto liaudies teatrų vadovas.

Jau dirbant Klaipėdos Krašte jam kilo idėja ieškoti naujų lietuviško teatro kelių, kurti lietuvišką liaudies teatrą. Tą idėją įgyvendinti jis ėmėsi su muziku Stepu

Sodeika. 1940 m. Velička buvo pakviestas Vilniaus Pedagoginio Instituto teatro meno lektoriumi ir netrukus pradėjo dirbti ir Vilniaus Valstybiniame Teatre. Pedagoginiame Institute su Stepu Sodeika ryžosi toliau tęsti Klaipėdoj pradėtą darbą. Su studentų chorą pastatė Miko Petrausko 'Lietuviškas Vestuves', kurios Vilniaus visuomenės buvo džiaugsmingai priimtose. Po to, muziko Švedo ir Vilniaus Filharmonijos direktoriaus Jono Kardelio jis buvo pakviestas jų vadovaujamos Filharmonijos Liaudies Ansamblio režisierium. Veličkos pasirinktoji meninė darbo kryptis iš pradžių buvo lyg ir ignoruojama, tačiau to Ansamblio pastatytos Joninės visuomenėje turėjo didelį pasisekimą.

Vokiečiams uždarius Liaudies Ansamblį, G. Velička po trijų mėnesių - jau kitu vardu - su savo Ansambliu atsidūrė Kaune ir su 'Šienapiūtės' premjera gastroliaavo po visą Lietuvą. Šis darbas labai nepatiko vokiečių okupacinei valdžiai ir ji ėmėsi žygių Ansamblio kolektyvą išskirstyti mažomis grupėmis po keletą žmonių, juos sumaišyti su kitų tautų mažosios scenos artistais ir išsiųsti į frontą gastroliauti. G. Velička griežtai atsisakė vokiečių užgaidas vykdyti. Liaudies Ansamblis vėl buvo išardytas, o jo žmonės, vengdami arešto, išvažinėjo į kaimus. Tik ištrėmimo atsidūrus vėl tebuvo lemta lais-

vai prie to darbo grįžti ir sulaukti gražių darbo vaisių.

Tremtyje, Vakarų Vokietijos stovyklose, mes turėjome daug ansamblių, tačiau ne visi jie buvo vienodo meninio lygio. Ansamblio kūrinis pajėgumas daugiausia pareina nuo jo meninio vadovo. Dainavos Ansamblis, sulaukęs dirigento muziko Stepo Sodeikos ir režisieriaus Gasparo Veličkos, ėgijo stiprią meninę vadovybę - ne tik talentingus vadovus, bet ir su gera menine mokykla, plačia patirtimi ir visuomet kupinus naujų kūrybinių užsimojimų.

Dainavos ansamblis, susilaukęs tokios stiprios meno vadovybės, ryžosi dideliems žygiams. Pirmiausia buvo pasiryžta pastatyti Miko Petrausko operetę 'Birutė'. Kas tokiam pastatymui reikalinga - turėta! Būta pakankamai solistų - St. Klimaitė, Raudonis, Seliokas, Raila ir kt. - patyręs režisierius, dekoratorius dail. L. Vilimas, etc. Darbas buvo pradėtas.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIŲ apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

PUIKIAUSIUS KAILIUS RASITE

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

DOVANŲ PARDUOTUVĖ

PATRIA

2646 West 71st Street,
Chicago, Ill. 60629Gintarai, tautodailė, laikrodžiai, brangenybės, TV, elektronika, pardavimas
ir taisymas.Savininkai Fr. ir A. Šluta,
telef. (312) 778-2100

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

MATAS & TURNER REALTY

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119

486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

ROMA MAJOROVAS

ALGIS MATAS

DALIA ŠIRVAITIS

PETRAS MATAS

CAROL BAGGOTT

PATRICIA SAJOVEC

JONAS DUNDURAS

HOWARD TURNER — Attorney

Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

Dainavos ansamblis 1949 m. vasario 16 d. su vadovu-dirigentu Stepu Sodeika.

Grižtant prie V-jo Mokslo ir Kūrybos simpoziumo (2)

Per metus lietuviai suaukoja virs milijono doleriu...

Antanas Juodvalkis

Tuo tarpu, paliekant simpoziume iškeltų minčių analizavimą, pereikime prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimų. Artėjant Vasario 16 dienai, spaudoje pradeda rodytis pasisakymai dėl numatomų programų. Gera, kad šiai svarbiausiai šventei iš anksto ruošiamasi ir sudaromos minėjimų programos. Mes nevykusiai pasisavinome iš amerikiečių Vasario 16-tos (July 4th) terminą, užmiršę pagrindinę jos reikšmę. Jaunoji karta jau gali net nežinoti ką toji data reiškia, kai atsisakome Lietuvos nepriklausomybės atstatymo termino.

Tai vienas dalykas. Antaras svarbus reikalas, tai minėjime vartojama kalba. Iki šiol, bent Chicagoje, pagrindinis minėjimas, kurį ruošia Chicagos lietuvių taryba, buvo pravedamas abiem kalbom — lietuvių ir anglų. Būna ir du kalbėtojai — vienas lietuvis, o antaras amerikietis. Meninė programa atliekama lietuviškai, pranešėjai-ui supažindinant angliškai su jos turiniu. Manau, kad ir "vilkas likdavo sotus ir ėriukas sveikas". Pastaruoju metu, bandoma sueti į kontaktus ne su politikieriais, kurie yra vienadieniai balsų medžiotojai, bet su kultūrininkais, žurnalistais, su kuriais visą laiką galima palaikyti ryšius. Gal taip ir geriau, nors ALTai, kaip politinei institucijai, reikia palaikyti ryšius ir su politikais.

Idomu, kad naujas veiklos kryptis skelbia vidurinėsios kartos žmonės, tėvų už rankučių išvesti ar ant rankų išnešti, besitraukiant nuo atslenkamo komunistinio siaubo. Jie stovyklose lankė ar baigė lituanistines mokyklas ir net gimnazijas, gerai moka lietuvių kalbą žodžiu ir raštu. Dauguma jų baigė vietos universitetus, įsigijo specialybes ir ekonomiškai gerai įsikūrė. Savo vaikus išmokė lietuviškai kalbėti ir leido į lit. šeštadienines mokyklas. Ši karta (50-60 metų amžiaus) šiuo metu lietuviškose organizacijose ir instiucijose užima vadovaujamą vietą ir stengiasi duoti naują kryptį. Jaunesnė generacija, gimusi stovyklose ar jau šiame krašte (35-50 m. amžiaus) dar pakankamai gerai moka lietuvių kalbą, bet namuose su vaikais ir tarp savęs kalba krašto kalba ir vaikų lietuvių kalbos žodynas yra menkas. Su pačiu

jaunesniųjų lietuviškų šeimų prieaugliu yra kur kas blogiau ir turime šiandieninę padėtį. Surasti tinkamą išeitį ir pratęsti lietuviybės išlaikymą jauniausioje lietuvių kartoje, šiandien ir šaukiamos mokslinės konferencijos bei ruošiami simpoziumai.

Mokslinės programos komiteto pirm. dr. Jonas Bilėnas, atidaromajame posėdyje (1985. XI. 28 d.), labai gražiai aptarė simpoziumų reikšmę ir jo dalyvių įnašą į bendrą lietuviybės išlaikymo aruodą. Jis sakė: "... Toje veikloje, kuri reikalauja veiksmo, darbo ir prasmingo įsipareigojimo, mes juos randame palyginus dideliais nuosimčiais lietuviškose organizacijose, spaudoje, lituanistinių bei bendrinių mokslų puoselėjime, kultūriniame-visuomeniniame darbe ir finansinių rėmėjų eilėse".

Tuo tarpu simpoziumų ruošėjai — 4 institucijų atstovai, sudarantieji tarybą, kitaip žiūri į ruošiamus simpoziumus ir bando vertinti daugiau visuotinio mastu, kaip lietuviybės išlaikymo ir jos pratęsimo įsipareigojimu. Spaudoje rašoma ir susitikimuose kalbama, kad simpoziumai yra labai vertingas lietuvių akademikų susibūrimas, bet ir apgailėstaujama, kad per mažai jie jungiasi į gyvosios lietuviybės išlaikymą. Kai tarybos narių pareiškimuose girdisi daugiau tarptautinė gaida, noras išplaukti į platesnius vandenius, tai netenka stebėtis, kad ir paskaitininkų dalis per mažai jungiasi į lietuviybės išlaikymo darbą. Padėtis darosi kritiška ir reikia sutelkti visus išteklius lietuviybei išlaikyti. Ateinančio simpoziumo rengėjai ir planuotojai neturėtų pamiršti gyvųjų ir degančių lietuviybės išlaikymo reikalų.

* * *

Dabar grįžkime prie finansinių reikalų. Iki šiol lietuviškoji visuomenė stebėtinai ir dosniai rėmė švietimą, kultūrinę, visuomeninę ir politinę veiklą. Įsteigti fondai augo kapitalu ir nariais. Vienkartiniai ar periodiniai renginiai susilaukė nuosirdžios paramos ir sudarė pagrindus tolimesnei veiklai. Įsteigtas Lietuvių Fondas, dosnių ir lietuvių mylinčių aukotojų dėka, kaupia jau ketvirtą milijoną, o jo pajamomis remia lit. švietimą, mokslą, meną, jaunimą ir visuome-

ninę veiklą. Tai pirmas atvejis išeivijos lietuvių gyvenime, kad gauta auka neišleidžiama, bet laikoma ateities nepriklausomai Lietuvai, o naudojamos gaunamos pajamos. Lietuvių Fondo pradininkai steigdami šį fondą, priklausė jaunajai generacijai, kuri dabar jau artėja prie pensininkų amžiaus. Veikėjų vaikai, su mažomis išimtimis, neišjungė į rėmėjų ir veikėjų eiles, nors jų išsimokslinimo ir gyvenimo sąlygos buvo ir yra nepalyginamai lengvesnės ir geresnės. Ap linkos ir vietinių mokyklų įtaka yra kur kas didesnė, kaip šeimos, organizacijos ar šeštadieninės lit. mokyklos. Perteikti tėvynės meilę, nos nemačiusiems vaikams, yra nelengva. Ne kiekvienas skiepas prisiima ir suteikia imunitetą. Taip ir išeivijos lietuvių tarpe. Vieni visus ar dalį išteklių atiduoda lietuviybės išlaikymui ir Lietuvos laisvinimui, kiti savo laisvalaikį skiria tiems tikslams, o yra ir tokių, kurie ir darbu ir ištekliais remia šias pastangas. Pati didžioji dalis lieka stebėtojais ir net kritikais.

Amžiaus naštai didėjant, vyresnieji traukiasi iš aktyvios veiklos, bet nesitraukia iš rėmėjų eilių. Dažnas savo testamente dalį turto palieka vienai ar kitai organizacijai, vienam ar kitam fondui. Tai labai gražu ir vertinga, bet didžioji dalis savo visą turtą palieka vaikams ir vaikaičiams, pamiršdami visus pažadus ir įsipareigojimus. Tėvų turto paveldėtojai dažnai neįvertina gauto palikimo ir jį lengvabūdiškai iššvaisto. Būtų labai gražu ir prasminga, kad turto paveldėtojai patys prisimintų tėvų veiklą ir iš gauto palikimo bent dalį skirtų lietuvių veiklai paremti. Jei jaunoji karta skundžiasi padidėjusiomis išlaidomis ir nelieta pinigų lietuviškai veiklai remti, tai gavusieji tėvų palikimą, turėtų prisiminti ir savo duoklę lietuviybei atiduoti.

Dr. T. Remeikio, JAV LB atstovo V mokslo ir kūrybos simpoziumo taryboje, prašymas prisidėti tūkstantinėmis aukomis prie vykdomų projektų gal ir yra pagrįstas, bet per daug išplėstas. Kas gi gali kelias tūkstantines aukoti, kai didžioji jų dalis nėra paaugusių ne šimtinių. Vienu metu vykdyti kelis stambius projektus yra rizikinga, nes pertempta styga gali trūkti

ir nepasiekti tikslo. Rūpestis lituanistikos turtų saugykla yra reikalingas, bet nereikėtų užmiršti ir gyvosios lietuviybės, kuri pastebimai kas metai silpnėja. Kas iš tų sukauptų ir saugomų archyvų, jei nebus kas jais naudojasi. Reikia išlaikyti lygsvarą tarp saugyklų ir gyvosios lietuviybės išlaikymo.

Anksčiau buvo renkamos aukos nuolatinės veiklos išlaikymui, o dabar Lietuvių Fondo pavyzdžiu įsisteigė arba steigiasi ir daugiau fondų, kurių kapitalas lieka neličiamas, o naudojamos jo pajamos. Labai gerai, kad atskirų sričių darbuotojai stengiasi sudaryti kapitalus, kad ateityje jų pajamomis galima būtų finansuoti veiklą. Bet per dažnas ir beatodairinis aukų rinkimas gali aukotojus supykinti ir nuo aukos davimo sulaikyti.

Pabandykime suminėti aukų prašytojus ir jau veikiančius fondus, būtent:

1. Amerikos Lietuvių Taryba (ALTa),
2. Amerikos Lietuvių Bendras šalpos Fondas (BALFas),
3. Tautos Fondas ir Laisvės Išdas (VLIKo kasa),
4. JAV Lietuvių Bendruomenė (JAV LB švietimo, kultūros, politiniai ir socialiniai reikalai),
5. Lietuvių Fondas (LF — švietimas, kultūra, jaunimas),
6. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Fondas (PL BF — Lit. katedra),
7. Kun. Br. Krištanavičiaus fondas (B.K.F. — studijų ir tyrimų centras),
8. Lietuvių tautinių šokių ir dainų šventės,
9. Pasaulio Lietuvių seimai ir jaunimo kongresai,
10. Vietinių lietuvių centrų: jaunimo, kultūros židinių išlaikymas,
11. Lietuviškos parapijos ir vienuolynai,
12. Lietuviška periodinė spauda ir radijas,
13. Skautų ir ateitininkų veiklos fondai,
14. Socialiniai reikalai,
15. Lietuvos krikšto minėjimas,
16. OSI reikalai,

17. Lietuvių opera ir t.t.

Nereikia užmiršti ir atsitiktinių renginių, kuriems remti atidaromos lietuviškos pinigines. Čia įrikiuoti na įvairios institucijos, organizacijos, klubai ir klubeliai, premijos ir sportas. Visi gyvuoja ir savo veiklą remia gaunamomis aukomis iš lietuviškų kišenių.

Susumuokime didžiųjų institucijų 1985 metais gautas apytikres aukas ir patys išsigąsime jų didumą. Labai grubiai sumetus, gauname daugiau milijono dolerių sumą.

Milijoninė vienerių metų aukų suma, be stambesnių renginių, parodo lietuvių jautrumą ir dosnumą lietuviškiems reikalams. Mes galime didžiulius esą lietuviams.

Spaudoje buvo minėta, kad lietuvių turimi piniginiai ištekliai, jau viršija šimto milijonų dol. sumą, tad aukos sudaro tik 1% nuo bankuose laikomų santaupų. Užmirškime biblinę dešimtinę, atiduotiną bažnyčiai, o dabar — lietuviškai veiklai, bet pasitenkinime ir 1%. Jei aukotojai ir toliau bus tokie dosnūs, tai netrūkus visi prašytojai bus patenkinti.

Susumuojant šias kelias palaidas mintis, norėtusi, kad jaunesnioji lietuvių karta, perimdama vyresniųjų taip plačiai ir nuosirdžiai dirbamą lietuviybės išlaikymo ir Lietuvai laisvės atgavimo darbą, su nemažesniu užsidegimu jį tęstų toliau, pritaikydama laiko ir pakitusios padėties reikavimus.

Jaunesnioji ar vidurinioji karta, kuri šiandieną per mažai remia, gavusi savo tėvų palikimą, tam tikrą sumą skirtą lietuviškai veiklai remti, įamžindama tėvus fonduose. Šiuo atveju nepajustų finansinio apsunkimo ir būtų atiduota duoklė.

Dėtinios visos pastangos išlaikyti lit. mokyklas ir jaunimą išmokyti lietuvių kalbos. Svarbiausią vaidmenį atlieka tėvai, mokykla, mokytojai, organizacijos ir visa lietuviškoji visuomenė. Nebūkime abejingi ir padėkime tėvams atlikti lietuviškas pareigas.

REMKIME TAUTOS FONDA

nes tik nuo mūsų priklauso kiek esame pajėgūs ginti ok. Lietuvos bylą laisvajame pasaulyje.

Neužmirškime LIETUVOS LAISVĖS IZDO pagerbdami savo artimųjų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI paremia ELTA biuletenių leidimą 6 kalbomis ir padeda skleisti informaciją apie tikrą padėtį ok. Lietuvoje.

Visos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.

P. O. Box 21073
Woodhaven, N. Y. 11421

Ekranas, 'žvaigždės' ir mes

Įdomi R. Lapo knyga apie lietuvių kinematografiją

Aurelija Balasaitienė

Ar kuriam nors iš mūsų yra žinoma, kad vienas garsiausių Europos filmų žvaigždžių, vardu Jaques (Jack) Sernas, yra Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro, teisininko ir visuomenininko Jokūbo Šerno sūnus? Kinų teatro lankytojai jį geriausiai prisimena iš Amerikos žemyne didelį dėmesį sukėlusiu italų gamybos filmų: 'La dolce vita' ir 'Helen of Troy', su Rossana Podesta ir Sir Cedrick Hardwicke.

Ar kuri nors gentkartė nesizavėjo Walt Disney pieštais filmais, džiuginančiais tiek vaikus, tiek ir suaugusius? Bet gal nežinome, kad 'Miegančios gražuolės', 'Snieguolės' (Snow White) bei 'Fantazijos' filmų dalį piešė du lietuviai: Frank Onaitis ir Tomas Yakutis. Ir Kaz Garas - Kazys Gaižutis, gimęs Kaune ir augęs Vokietijoje pabėgėlių stovykloje - vaidinęs su garsioju Stewart Granger filme 'The Last Safari' ir tokiose populiariose televizijos programose, kaip 'Streets of San Francisco', 'Ironside', 'Marcus Welby', 'Hawaii Five-O' ir kitose, yra tikras lietuvis.

Turbūt nerasime nė vieno žmogaus, kuris nesizavėtų 'Judamųjų paveikslų' burtais. Tas nuostabus brolių Auguste ir Louis Lumier išradimas 1895 metais, pasaulį išvydęs be spalvų ir be garso pereito šimtmečio gale, išstobulėjo ir išsivystė į pačią didžiausią pramoginę pramonę, paplitusią visose ša-

Raimundas Lapas

lyse. Ekrane sukurtas pasaulis nukelia žiūrovą į fantazijos plotus, atitraukia nuo kasdienybės, iššaukia stiprias, retai teišgyvenamas emocijas. Stebėdami filmus kartais juokiamės, kartais net verkiame, bet retai liekame abejingi ekrane vykstančiam veiksmui. Filmų centre matome aktorius, kurie savo talento dėka verčia mus su filmų herojais išgyventi kančių bedugnes, nusivylimo ar liūdesio skausmą, džiaugsmo ekstazę - pilną žmogiškų jausmų skalę. Aktorių garsūs, neono šviesomis žaižaruojantys vardai apie juos sukuria savotišką aureolę, tarytum jie būtų ne šios žemės padarai. Todėl Hollywoodas ir visi kiti filmų gamybos centrai visais laikais į save traukė tūkstančius jaunų svajotojų, kurie troško save matyti ekrano šviesose ir savo vardus viso pasaulio didmiesčių bei miestelių iškabose. Deja, tik ne-

daugeliui pavyksta to pasiekti, ir tik labai mažas nuošimtis išgyja taip vadinamą 'žvaigždės statusą, kuris su savimi neša prestižą, garsą, populiarumą ir milžiniškas pajamas.

Ekrano šviesos vilioja ne vien svajojančius apie vaidybines karjeras. Filmų paruošimui yra reikalinga didelė santalka įvairių sričių specialistų, kaip techninio personalo, skriptų rašytojų, režisierių, dekoratorių ir, svarbiausia, gerų filminės aparatūros technikų-filmuotojų. Tai sunkus ir sudėtingas užkulisinis darbas, kurio žiūrovas neįvertina, besigėrėdamas jau išbaigtu produktu.

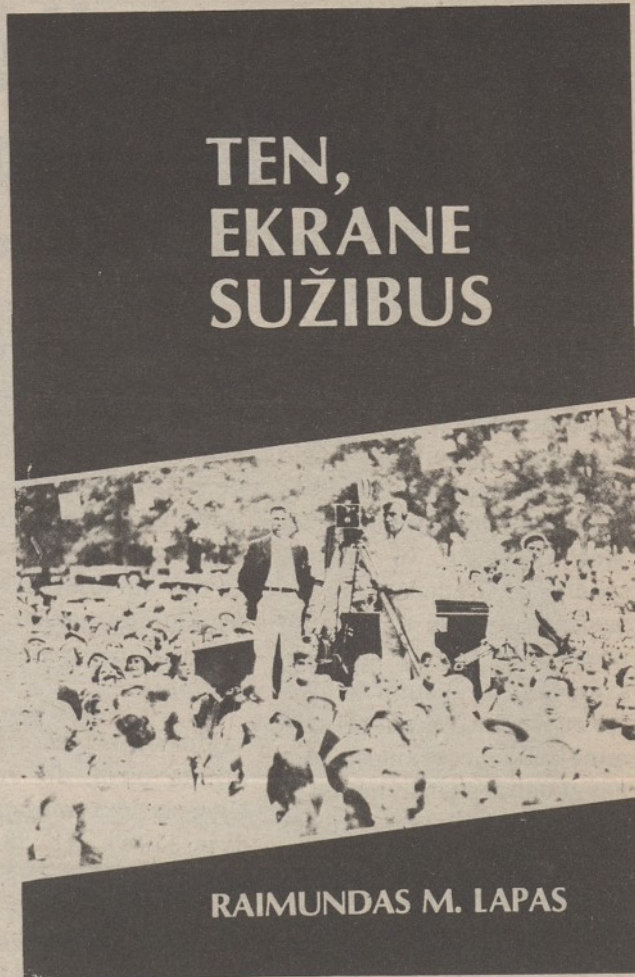
Lietuva per savo trumpą nepriklausomybės laikotarpį nespėjo sukurti savitos kinematografijos, didesnę dėmesį kreipdama į gyvąjį teatrą - dramą, operą, baletą - jai ir pačioje savo valstybės gyvavimo pradžioje turėdama didelių talentus. Kino teatrą N. Lietuvoje nestigo - jie buvo kasdieninė, nebrangi ir labai populiari pramoga - tačiau turėjome tenkintis užsienyje gamintais filmais. Nežiūrint to, abipus vandenyno - ypatingai JAV susikonscentravus didokai lietuvių emigrantų masei - pavieniai lietuviai domėjosi kinematografijos menu, jį puoselėdami asmeniškose iniciatyvos ir lėšų plotmėje. Kiti, neradę savo gimtajame krašte sąlygų, savo talentus padovanojo svetimiesiems.

Fotografijos menas, nereikalaujantis techninio ar pagelbinio personalo, Lietuvoje buvo plačiai išplitęs. Dar ir dabar mūsų periodikoje ir kituose leidiniuose gėrimės Augustino ir kitų Lietuvos foto menininkų darbais, o išeivijoje taip pat turime iškilių fotografų, kurių net keli yra pripažinti kaip fotografaimenininkai.

Dar caro valdomame Vilniuje 1896 metais pasirodė plakatas, reklamuojantis botanikos sode 'AMATOGRAFIJOS: Gyvos fotografijos' spektaklius, o Amerikos lietuvių Antano Račiūno pagaminti 'krutamieji laiškai iš tėvynės' jau 1911 metais traukė lietuvių emigrantų būrius į parapijų sales. Tai informacija, kurios mes iki šiol nesame turėję, nes atrodo, kad mūsų išeivijos visuomenė kinematografiją nesiėmė ir ta tema neieško, nerenka lietuviškos medžiagos. Karai, okupacijos bei išsišklaidymas po visą pasaulį tokios medžiagos rinkimą, be abejo, apsunkino ir galėtų atrodyti, kad tai neįveikiamas uždavinys. Todėl yra nepaprastai džiugu matyti, kad Raimundas Marius Lapas, naujosios lietuvių

TEN, EKRANE SUŽIBUS

LAPAS

emigrantų šeimos atžala, gimęs 1954 m. Chicagoje, pasiryžo tą projektą įgyvendinti, tam pašvęsdamas savo gyvenimo aštuoneris metus. To sudėtingo darbo išdavoje turime 384 puslapių, gausiai nuotraukomis, senų recenzijų ir filmų plakatų foto kopijomis iliustruotą, įdomiai sudarytą knygą, tinkamai pavadintą 'Ten, ekrane sužibus'. Knygos gale, trijuose puslapiuose surašyti šaltiniai, kurie buvo naudojami knygos rašymui, rodo autoriaus dideles pastangas rasti autentišką seną ir naują medžiagą įvairiomis kalbomis, rausiantis fondų bylose ir archyvuose, pakartotinai lankantis Lietuvoje, kur jam buvo sudarytos sąlygos pasinaudoti gausiu lietuviškos kinematografijos archyvu.

Knygoje susipažįstame su lietuviškosios kinematografijos istorija ir lietuvių inau pasaulinėje filmų pramonėje, taip pat su mūsų foto menu. Biografijos, tekstai ir knygos gale M. Matulionio keliolikos puslapių turininga apžvalga anglų kalba, patraukia skaitytoją ne vien kaip informacijos šaltinis ar istorinių faktų rinkinys, bet ir kaip įdomus pasiskaitymas poilsio valandėlei praleisti.

Knygos vertė yra neabejotinai didelė ir joje surinktos medžiagos pristatymo metodas originalus ir įdomus. Straipsniai ir biografijos nestokoja paties autoriaus asmeniškų išvadų ir subjektyvios nuomonės pareiškimo, su vietomis kančiais ar sąmojingais komentarais, kurie skaitytojui leidžia arčiau pažinti paties autoriaus patriotinį nusistatymą ir jo nuoširdų dėmesį kaimų kilmės aktoriams, kaip pav. Juozo Vaičkaus Hollywoodo 'karjeros' ar neteisingas žinias rašančių žurnalistų atveju. Jis ypatingą dėmesį skiria lietuvių kilmės aktorių santy-

kiam su Lietuva ir lietuviųbe, kartais net nepagailėdamas tokio epiteto, kaip 'nutautėjęs' arba 'neleidžiantis keisti savo pavardės'. Raimundas Lapas savaime iškyla ne vien kaip kinematografijos istorijos nagrinėtojas, bet jautrus lietuvis.

Baigiant vartyti leidinį, smalsumas neleidžia neperkaityti ir mecenatų bei rėmėjų sąrašo. Žinant, kaip mūsų fondai ir veiksniai garsinasi lietuviško jaunimo parama, stebėjau, kad nėra jis minimas nė 1985 metais išleistame Lietuvių Enciklopedijos papildomajame tome, nors jo knyga pasirodė jau 1983 metais ir spaudoje buvo net keletas apžvalgų. Toje pačioje LE yra už Lapą ir žymiai mažiau dėmesio nusipelnusių jaunų intelektualų ir menininkų ...

'Ten, ekrane sužibus' yra įdomi ir gražiai išleista knyga, kurią turėtų išgyti kiekvienas knygą mylintis lietuvis, tuo ne vien praturtinant save išgytomis žiniomis, bet ir paremiant mūsų dėmesio ir paramos užsitarnavusį jauną išeivijos lietuvių, neprarusį savo lietuviškumo net ir toli už savo tėvų žemės ribų.

DRIVERS-COMPANY, TEAMS, SINGLES. We need safe experienced over-the-road drivers for a Midwest based irregular route carrier. Top equipment, wages, fringes. REQUIREMENTS: Good safety record, 6 mos. recent OTR driving, 2 yrs. verifiable experience. \$25,000 plus a yr. Call for applications at Aunson Transportation, 1-800-447-8551.

AUTO MECHANIC
MUST BE EXPERIENCED. HIGH SALARY. MANY BENEFITS. APPLY
KOZAK'S AUTOCENTER
9602 Bustleton Ave.
PHILADELPHIA, PA. 19115
(215) 673-5500

(2-8)

"Amber Holidays"

1986 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ

Kovo 26	—\$1247.00	Liepos 21	— \$1480.00
Gegužės 7	— 1344.00	Rugpiučio 14	— 1555.00
Gegužės 14	— 1568.00	Rugsėjo 2	— 1885.00
Gegužės 20	— 1665.00	Rugsėjo 17	— 1421.00
Birželio 18	— 1539.00	Spalio 1	— 1538.00
Liepos 16	— 1731.00	Gruodžio 26	— 1476.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai.

Registracijos, informacijos reikalui skambinkite
1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Istaigai vadovauja:
ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkom dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT #TA 0324

Iškiliausias Lietuvių operos koncertas

Antanas Juodvalkis

Lietuvių operos valdyba, besiruošdama 30-tam operos sezonui ir turimoms skoloms išlyginti, 1986 metų sausio 19 d. Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje, Chicagoje, suruošė nepaprastą solistų ir operos choro koncertą. Į koncertą atsilankė pilna salė, virš 1100 dainos mylėtojų. Atsilankiusieji nebuvo apvilti, nes tokio žvaigždžių koncerto dar niekad nebuvo.

Koncerto programa buvo suskirstyta į tris dalis. Pirmoje dalyje pasirodė operos chorai, antroje — solistai ir trečioje — choras su solistais. Koncertui dirigavo Arūnas Kaminskas, o akompanavo — Robertas Mockus.

Punktualiai pakilus scenos uždangai, pamatėme gražiai susitvarkiusį 52 narių chorą (25 mot. ir 27 vyrai). Mišrus choras su soliste Egle Rūkštelyte-Sundstrom padainavo dalį prologo iš Ponchielli operos *I LITUANI*, o choras iš G. Rossini operos *VILIUS TELLIS* — Ryto giedrą, žengia vaikai jaunieji ir Tiroliečių dainą. Choras iškarto sužavėjo klausytojus ir pavergė jų širdis. Nesibaigiantieji plovimai ir valiavimai buvo akivaizdūs liudininkai.

Moterų choras, kuriame buvo matyti daug jaunų veidų, padainavo operų ištraukas iš J. Karnavičiaus *"Gražinos"* ir K. V. Banaičio *"Jūratės ir Kastyčio"*. Vyrų choras padainavo Tėviškės ilgesį iš A. Dvorak simfonijos *"Naujasis pasaulis"* ir *"Žvejų dainą"* iš K. V. Banaičio operos *"Jūratė ir Kastytis"*.

Pirmąją koncerto dalį užbaigė mišrus choras, jaudinančiai padainavęs *"O fortuna"* iš K. Orffo operos *"Carmina Burana"*.

Po trumpos pertraukos, scenoje pasirodė viena po kitos operos solistės ir so-

listai. Margarita Momkienė, žaviai padainavusi dvi operų ištraukas: Kodėl negrįžti iš K. V. Banaičio operos *"Jūratė ir Kastytis"* ir Nebaisi man kelionė iš G. Bizet operos *"Carmen"*. Aldona Stempužienė padainavo Rosinos ariją iš operos *"Sevilijos kirpėjas"* (G. Rossini), o Dana Stankaitytė — Dieve, Dieve iš operos *"Sevilijos kirpėjas"* (G. Verdi).

Po šių trijų solisčių, scenon išėjo operos solistas Jonas Vaznelis, sodriai padainavęs Gremino ariją iš P. Tschaikowskio operos *"Eugenijus Oneginas"*, o D. Stankaitytė ir A. Stempužienė duetu sudainavo ištrauką iš G. Verdi operos *"Aida"*, gi Gina Čapkauskienė — Pamišimo ariją iš

šauksmais privertė solistus keletą kartų pasirodyti.

Po antros neilgos pertraukos, pakilus uždangai, išvydome scenoje sustojusius operos choristus. Algirdas Brazis solo padainavo Valentino maldą iš Ch. Gounod operos *"Faustas"*, o solistai: Jonas Vaznelis ir Vaclovas Momkus, kartu su vyrų choru, užtraukė ariją *Vien tik auksas valdo mus*, iš tos pačios *"Fausto"* operos.

Solistės: Gr. Stauskas, A. Buntinaitė, E. Rūkštelytė ir D. Busko, kartu su moterų choru, padainavo pamergių dainą iš C. M. von Weber operos *"Der Freischütz"*. Po jų solistai: A. Brazis, D. Rowader ir B. Maciukevičius, kartu su vyrų choru, padainavo ištrau-

Solistės Aldona Stempužienė ir Dana Stankaitytė.

J. Tamulaičio nuotr.

G. Donizetti operos *"Lucija di Lammermoor"*. Lietuvių operos talkininkas, amerikietis tenoras Darrel Rowader padainavo operų ištraukas: Ch. Gounod — *"Faustas"* ir G. Verdi *"Rigoletto"*, o G. Čapkauskienė ir A. Stempužienė duetu *Barcarolę* iš operos *"Hofmano pasakos"* (J. Offenbach). Antrąją koncerto dalį užbaigė kvartetas: G. Čapkauskienė, A. Stempužienė, D. Rowader ir A. Brazis sudainavę ištrauką iš G. Verdi operos *"Rigoletto"*.

Solistų dainavimu publika buvo sužavėta ir nenuilstamais plovimais bei

ką iš G. Verdi operos *"Don Carlo"*.

Solistų sekstetas: G. Čapkauskienė, A. Stempužienė, D. Rowader, A. Brazis, J. Vaznelis ir E. Ozaki su mišriu choru padainavo iš G. Donizetti operos *"Lucia di Lammermoor"*, o mišrus choras — *Lėk svajonė*, iš G. Verdi operos *"Nabucco"*, gi išjungus solistams: D. Stankaitytei, A. Braziui, D. Rowader ir J. Vazneliui, koncertą didingai užbaigė iš A. Ponchielli operos *"I Lituani"* ištrauka — *Kas gelbėjo tėvynę, tą lydi amžių garbė*.

Nuskambėjus paskuti-

Solistės Gina Čapkauskienė ir Aldona Stempužienė atliekant duetą. Akompanuoja R. Mockus. J. Tamulaičio nuotr.

niams dainos garsams, publika atsistojo ir nepailstamai plojo ir plojo... Scenoje prie solistų ir choro, prisijungę muzikiniai vadovai: dirigentas Arūnas Kaminskas, akompaniatorius Robertas Mockus, chormeistrai — Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė ir Alfonsas Gečas. Solistės buvo apdovanotos gėlių puokštėmis, o publika vis dar tebeplojo ir nenorėjo paleisti.

Tokio pobūdžio koncerto lietuviai dar neturėjo. Jame dalyvavo pajėgiausias lietuvių choras ir pirmieji mūsų solistai. Programa sudaryta iš statytų operų gražiausiai skambančių ištraukų, įvairi ir žavinti. Trys valandos prabėgo nejučiomis.

Šis koncertas parodė, kad Lietuvių opera dar nepavargę, kad operos choras yra pačiame savo pajėgume ir gali dar tęsti operinį darbą.

Lietuvių operos valdybai nukrito į prarają didelis akmuo, slėgęs vadovybę ir trukdęs ateities planavimą. *"Don Carlo"* operos pastatymas buvo palikęs nemažą skolą, kurią išlyginti nebuvo lengva. Bandyta vykdyti telefoną per Margočio radiją ir surinkti atitinkamą sumą skoloms padengti, bet tik dalinai pavyko. Tada operos vadovybė griebėsi neįprasto būdo — suruošti šį didingą ir visokeriopai pavykusį koncertą. Visi programos dalyviai atsisakė nuo honorarų, kad tik būtų išlyginta skola ir užtikrin-

tas tolimesnis operos gyvavimas. Chicagiečiai suprato ir įvertino operos vadovybės pastangas ir užpildė visą Marijos auditoriją, tuo užtikrindami finansinį pasisekimą. Pirm. V. Radžius, vadovaujantis Lietuvių operai nuo pat įsisteigimo (su mažomis pertraukomis), džiaugiasi koncerto pasisekimu, choro, solistų ir muzikų pasiaukojimu, chicagiečių dėmesiu ir finansine parama. Gautu pelnu bus išlyginta senoji skola ir su geresne viltimi ruošiamasi 30-tam sezonui. Šiuo metu jau repetuojama G. Rossini opera *"Vilius Tellis"*, kuri bus statoma š. m. balandžio 19 ir 20 d. d. Morton mokyklos auditorijoje, Cicero.

Lietuvių operos valdybą sudaro: pirm. Vytautas Radžius, vicepirm. Vaclovas Momkus, Eglė Rūkštelytė-Sundstrom ir Jurgis Vidžiūnas, sekretorė Valerija Žadeikienė, išdininkas Algirdas Putrius ir narys spec. reik. Leonas Bildušas.

Linkime Lietuvių operos vadovybei nepavargti, o lietuviškai visuomenei uoliau dalyvauti spektakliuose ir dosniau savo aukomis paremti, kad vėl nepatektų į finansinius sunkumus.

KARO MUZIEJAUS ISKILMĖS

Prieš 65 metus, 1921 vasario 16 buvo įsteigtas Vytauto Didžiojo karo muziejus Kaune. JAV LB Kultūros taryba padarė magnetofono juostos kopiją, kurioje buvęs Kauno valstybinio radijofono pranešėjas Jonas Stonis savo reportaže prisimena Vytauto Didžiojo karo muziejaus įsteigimą ir taip pat žyvisiųjų dėl Lietuvos laisvės apeigas prie Nežinomojo kareivio kapo karo muziejaus sodelyje. Juostos trukmė — 10 minučių, tinka transliuoti Lietuvos Nepriklausomybės šventės progą.

Radijo programos, norint iš gauti juostos kopiją, prašom kreiptis pas Kultūros tarybos pirmininkę Ingridą Bublįnę, telef. (216) 481-8854.

APAČIOJE: Lietuvių operos mišrus choras, diriguojamas A. Kaminsko š. m. sausio 19 d. koncerte Marijos auditorijoje, Chicagoje.

J. Tamulaičio nuotr.

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

ATIDARYTA LIETUVIŲ SEKLYČIA

JAV LB socialinių reikalų taryba, vadovaujama Danguolės Valentinaitytės, sausio 26 d. suruošė seklyčios atidarymą ir naujo vyresnio amžiaus žmonėms pastato apžiūrėjimą.

Chicagoje veikianti socialinių reikalų taryba, energingosios visuomenininkės Danguolės Valentinaitytės vadovobėje, savo veiklą pradėjo 1980 metais, prisiglaudusi Margučio patalpose. Telkdami žmones ir studijuodami chicagiečių vyresnio amžiaus lietuvių socialinę padėtį rado, kad žmonėms yra reikalinga pagalba ne tik patarimais, bet ir konkrečia parama. Plečiantis darbams ir gavus miesto paramą, neužteko turėtų patalpų Margutyje ir susirado erdvesnes patalpas prie dr. Lino Sidrio kabineto. Čia buvo raštinės kambariai ir talkinantieji gydytojai turėjo tinkamus kabinetus pacientams priimti, bet nebuvo salės susirinkimams ir paskaitoms. Susidarė žmonių būrelis, remiamas D. Valentinaitytės pastangos įgyti vyr. amžiaus žmonėms tinkamas gyvenamas patalpas. Jau buvo užtiktas Lemonte sklypas ir architektų paruošti planai, bet negavus paskolos, šios pastangos sužlugo. Tuo metu, čia pat Marquette Parko centre (2715 West 71st St.) buvo užtiktas ant dviejų sklypų pastatytas namas, kurį pertvarkius, tikėtų soc. reikalų įstaigai. Pasikvietus ekspertus ir gavus jų rekomendacijas, prieinama kaina namai buvo užpirkti ir pradėtos telkti aukos. Namai, su pritaikymu soc. reikalų tarnybai, numatoma kainuos 110,000 dol. Augančios medžiagų ir

patarnavimų kainos, gali šią sumą bent 10% pabranginti, nebent būtų kai kurie darbai atliekami talkos būdu.

Nupirkus namus, architektai sudarė planus ir prieš trejetą mėnesių prasidėjo vidaus pertvarkymo darbai. Daug darbo ir širdies įdėjo kontraktoriaus Liudas Šimaitis su talkininkais. Šių namų I aukšte tilps soc. reikalų įstaiga, gydytojų kabinetai, virtuvė, seklyčia ir knygynas. Seklyčioje bus valgykla ir susirinkimams salė, talpinanti 120 žmonių. Pakankama šių dienų lietuvių poreikiams.

Antrame aukšte įrengti pavieniams asmenims 6 kambariai su trimis voniomis, bendra didele virtuve, valgomasis ir gyvenama patalpa-salona. Visiems šiems reikalams įrengti ir inventoriui įsigyti, reikalingi pinigai. Soc. reikalų taryba savo lėšų neturi ir už patarnavimus nieko neima. Gaunama parama iš valdžios įstaigų, skiriama tiesioginei soc. veiklai, bet ne namų pirkimui. Namams pirkti telkiamos aukos, nes užtraukta banko paskola reikia grąžinti su palūkanomis, o namų pertvarkymas, ypač virtuvės ir vonių įrengimai yra labai brangūs.

I prašymą daugelis atsiliepė su didesne ar mažesne auka, įgalindami tarybą užpirkti namus ir pradėti pertvarkymo darbus. Pertvarkymo darbai jau baigiami, o skolos auga. Taryba nuoširdžiai prašo jų pastangas paremti ir prisidėti prie skolų mažinimo, prisiunčiant auką. Čekius rašyti ir siųsti: **Lithuanian Human Services Council, Inc.**, 2711 West 71st St., Chicago, Ill. 60629, tel. 476-2655.

Seklyčios atidaryme ilgesnį žodį pasakė tarybos pirm. dr. Antanas Razma, jr., padėkojęs visiems aukotojams bei talkininkams, išskirtinai paminėjęs pirm. Danguolę Valentinaitę ir Liudą Šimaitį. LB soc. reikalų tarybos pirm. Danguolė Valentinaitė prisijungė prie dr. A. Razmos, jr. padėkos ir pažymėjo, kad lietuviai yra pirmieji etnikai Amerikoje, įsigiję savo namus. Susirinkusieji jiems paplojo. Seklyčios atidarymo proga, sveikino JAV LB Krašto valdybos vardu vicepirm. Bronius Juodelis ir apygardos pirm. Birutė Vindašienė.

I atidarymą atsilankė keli šimtai žmonių, kurie apžiūrėjo namus ir pasivažiavo.

Linkime sėkmės tolimesnėje veikloje.

VAKARIENĖ SU J. DAUŽVARDIENE

ALT S-gos Chicagos skyrius rengia vakarienę ilgametei Lietuvos gen. konsulei Juzei Daužvardienei pagerbti.

Dainos programą atliks solistai Algirdas Brazis ir Margarita Momkienė.

Vakarienėje kviečiami dalyvauti visi lietuviai.

Iš anksto registruotis telefonu 460-2123 (I. Kriaučeliūnienė) arba 737-1920 (M. Marcinkienė).

FIL. ALOYZO JONČIO LAIDOTUVĖS

Prieš mėnesį mirusio Korp! Neo-Lithuania filisterio a. a. Aloyzo Jončio palaikai — urna su pelenais yra atsiųsti į Chicago palaidoti.

Laidotuvės įvyks š. m. vasario 12 d. 1 val. po pietų T. Jėzuitų koplyčioj mišios ir apie 2 v. atsisveikinimas ir laidotuvės Tautinėse kapinėse administracijos pastate. Laidotuvėms rūpinausi ALT S-ga.

Visi neolitanai kviečiami laidotuvėse dalyvauti.

Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdyba

• Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimas, rengiamas Chicagos Amerikos Lietuvių Tarybos, įvyks vasario 16 d. 2 val. p. p. Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje.

Kalbės gen. konsulas V. Kleiza, Chicagos Tribune redaktorius Howard Tyner ir gen. konsulas V. Čekauskas. Meninėje programoje meno ansamblis Dainava ir Taut. šokių grupė Grandis.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Lonely, Need a date?
Cal Datetime
1-800-972-7676.

(5-8)

P A D Ė K A

A. † A.

ALFONSAS STEPONAVIČIUS

mirė 1985 m. gruodžio 21 d. Clevelande, sulaukęs 69 metų amžiaus. Palaidotas 1985 m. gruodžio 23 d. Visų Sielių kapinėse Chardon, Ohio prie Clevelando.

Mes dėkojame visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos klebonui kun. G. Kijauskui, kun. A. Goldikovskui ir kun. J. Sukackui. Padėka priklauso Čiurlionio Ansamblui ir vicepirm. Vl. Plečkaičiui ir dir. A. Babickui; muz. J. Kazėnui už solo giedojimą bažnyčioje ir vargonininkei poniai R. Brazaitienei.

Ačiū visiems aukavusiems Šv. Mišioms ar fondams; visiems už gražias gėles. Ačiū visiems, kurie pareiškė užuojautą žodžiu, raštu ir spaudoje. Dėkojame visiems karsto nešėjams.

Ačiū Jakubs & Son Funeral Home ir direktoriui William Jakubs už tvarkingą patarnavimą.

Nuliūdę:

ŽMONA ERIKA,
BROLIAI EDVARDAS,
BALYS IR ZIGMAS,
SESERYS JADVYGA IR STASĖ
SU ŠEIMOMIS

A. A.

ALFONSUI STEPONAVIČIUI

mirus, jo žmonai ERIKAI, broliui BALIUI su žmona, kitiems giminėms bei artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Liuda ir Vincas Apaniai
Nastutė ir Balys Gaidžiūnai
Alfa Juodikis
Aldona ir Vytautas Mauručiai
Olė ir Pranas Razgaičiai
Joana Račylienė
Irena ir Česlovas Šatkai
Angelė ir Vytautas Staškai
Irena Vinclovienė

A. A.

VINCUI ČEPUKAIČIUI

mirus, jo žmonai, sėsei ANTANINAI ČEPU-

KAITIENEI nuoširdžią užuojautą reiškiamo.

Žalгіrio Šaulių
Kuopa

Dipl. miškininkui

A. A.

MYKOLUI GURECKUI

mirus, jo žmonai ELENAI ir sūnums bei artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Jadvyga Bajorinienė
Aldona ir Vytautas Mauručiai

INTERNATIONAL

SOL. ALGIO GRIGO vadovaujamos kelionių agentūros
1986 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ:

Ruta Pauperas, Mgr.

KELIONĖ NR. 1	gegužės 29 d. iki birželio 12 d.
Iš Niujorko	\$1,590.00
KELIONĖ NR. 2	birželio 14 d. iki birželio 28 d.
Iš Niujorko	\$1,890.00
KELIONĖ NR. 3	liepos 17 d. iki liepos 31 d.
Iš Niujorko	\$1,895.00
KELIONĖ NR. 4	rugpjūčio 9 d. iki rugpjūčio 23 d.
Iš Niujorko	\$1,935.00
KELIONĖ NR. 5	rugšėjo 12 d. iki rugsėjo 26 d.
Iš Niujorko	\$1,685.00
KELIONĖ NR. 6	spalio 3 d. iki spalio 17 d.
Iš Niujorko	\$1,480.00
KELIONĖ NR. 7	gruodžio 20 d. iki sausio 3 d. 1987
Iš Niujorko	\$1,471.00

Kelionių maršrutas: 1 diena Maskvoje,
11 dienų Lietuvoje, 2 dienos Helsinkyje

(Nakvojant dviese kambarėje), įskaitant visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą, operos, teatro arba baleto bilietus, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų. Kelionė nr. 7 suderinta su grandiozinu Naujų metų sutikimo baliumi.

Tarpininkaujame perkantiems automobilių kainos: Volga GAZ 24-10 — 5,500 rb., VAZ 2107 — 4,470 rb., VAZ 2106 — 4,130 rb., VAZ 2103 — 3,900 rb., VAZ 2103 — 3,360 rb.), kooperatinius butus, padedame sutvarkyti dokumentus išskirtimams. Informacijų ir visais kelionių reikalais kreiptis į:

G. T. INTERNATIONAL, INC., P.O. BOX 29163,
CHICAGO, ILLINOIS 60629, USA. TELEFONAI:
(312) 471-1700 arba 471-1702.

Skrendame erdviais „FINNAIR“ lėktuvais.

BOSTON

STASYS LIEPAS APIE ANTANO GUSTAIČIO KŪRYBĄ

LMF Bostono klubo susirinkime sausio 25 d. Stasys Liepas skaitė paskaitą apie erotinės meilės apžavus Antano Gustaičio vėliausioje humoristikoje. St. Liepas labai spalvingai, labai žavingai ir su vaidyba turtin-

gu žodynu, sakytume piešė patį rašytoją Antaną Gustaitį. Jis rėmėsi A. Gustaičio paskutinėm dviem knygom. "Saulės šermenys" ir "Ko liūdi putinėli", tur būt puslapis po puslapio ir net eilutė po eilutės paskaitininko buvo peržvelgti ir išgyventi. Jis analizavo ne tik kas A. Gustaičio knygose parašyta, bet ir visas slapčiausias mintis, kurios kyla iš šių knygų ir kurias turėjo išgyventi pats autorius.

Pabaigai perskaitė savo eilėraštį "Protus audrinančiam peklininkui" poeto Antano Gustaičio garbei.

Paskaita buvo tiek įdomi, kad klubo narės norėjo gauti jos kopijas. Po paskaitos visi rinkosi vaišėms į klubo užkandinę.

LAISVĖS VARPAS PAMINĖJO KLAIPĖDOS SUKILIMO SUKAKTĮ

Sausio 5 d. Laisvės Varpas plačiai paminėjo Klaipėdos sukilimo 63 metų sukaktį. Tuo reikalu kalbėjo programos vedėjas Petras Viščinis, LŠST Naujosios Anglijos Trakų rinktinės pirm. Vladas Bajerčius ir LŠST pirmininkas Karolis Milkovaitis. Jų kalbos buvo perpintos dainomis Klaipėdos tema. Visa programa buvo sklandžiai pravesta ir planingai sudaryta. Kalbose nebuvo pasikartojimų ir nukrypimų nuo temos.

VYTO SAKALO DAILĖS PARODA

Gallery on the Green Ltd., 1837 Mass. Ave., Lexington, Mass. vyksta Vyto Sakalo dailės paroda nuo sausio 11 d. iki vasario 15 d. Parodos atidaryme dalyvavo apie 100 asmenų. Apie trečdalį sudarė lietuviai. Parodoje V. Sakalas turi išstatęs 27 paveikslus — abstraktas. Kainos nuo 500 iki 3800 dol.

V. Sakalas yra gimęs 1951 m. Newark, N. J. Jis yra studijavęs Los Angeles City College, York College, City University of New York. Taip pat The School of Museum of Fine Arts Bostone. Yra gavęs apdovanojimus. V. Sakalas yra vedęs Gražina Treinytę, savanorio kūrėjo Griežės-Jurgeličiaus anūkė.

LIŪDNA TIKROVĖ

Bostone buvo lietuvių gražūs kultūriniai židiniai ir gyva lietuviška veikla. Kai po II-jo Pasaulinio karo naujieji ateiviai atvyko į Bostoną, čia rado leidžiamus du lietuviškus laikraščius, buvo gausi šv. Petro lietuvių parapija, veikė kelios radijo valandėlės, Onos Ivaškienės vadovaujamas tautinių šokių sambūrys. Naujieji ateiviai irgi gražų įnašą davė Bostono lietuvių gyvenimui. Buvo suorganizuotas Kultūros klubas, Kultūriniai subatvakariai, dramos teatras, net du geri ir dideli chorai, įsteigta Lituanistinė mokykla, veikė visa eilė organizacijų. Bostone buvo statomi vaidinimai, rengiami koncertai ir visa eilė kitokių susibūrimų. Tada parapijos bažnyčia sekmadieniais per mišias būdavo pilna žmonių, o per didžiąsias šventes net nesutalpindavo. Bostone buvo pastatytas visai lietuvių išeivijai garsus kultūrinis paminklas — Juozo Kapo-

čiaus išleista 37 tomų Lietuvių enciklopedija ir 6 tomų Encyklopedia Lituanica, o taip pat visa eilė knygų.

Tačiau laikas bėgo ir viskas keitėsi. Bostonas neteko abiejų lietuviškų laikraščių. Vienas užsidarė, o kitas persikėlė į Brooklyną, N. Y. Sustojo ir dvi radijo valandėlės, o kitos dvi dar tebeveikia. Užsidarė Kultūros klubas ir Kultūriniai subatvakariai, nebeveikia dramos teatras, išnyko abu chorai, išnyko ir visa eilė organizacijų. Parapijos bažnyčia sekmadieniais per mišias apituštė, o mažai geriau ir per didžiąsias šventes. Jei per didžiąsias tautines šventes pripildydavom So. Bostono aukštesniosios mokyklos didžiąją auditoriją, tai dabar nebeužpildom nedidelės So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos salės. Tiesa, gražiai tebeveikia Onos ir Gedimino Ivaškų vadovaujamas tautinių šokių sambūrys ir skautai.

Tame pasikeitime Bostone ir apylinkėse lietuvių skaičius nesumažėjo. Daugumas turi gražias rezidencijas ir puikiai gyvena. Tačiau po truputį nutrūksta lietuviškas ryšys ir nyksta lietuviška veikla. O juk organizacijos ir visokie susibūrimai jungia žmones, atsiranda bendradarbiavimas, o tuo pačiu ir veikla. Bostonas dar nėra visai numiręs, tik reikia gerų lietuviškų norų ir truputį pastangų. (pž)

• **SLA 100 metų sukaktuvių proga** Minkų radijo programa Bostone, sponseruoja vaikų grupės įrašymą į SLA nuo 1 iki 12 metų, ir Lietuvių Radijas užmokės jų pirmus metus įstojimo duokles. Tolimesnė informacijom, telefonuokite (617) 268-2515.

• **Seniausia lietuviška radijos programa** Naujojoje Anglijoje, vadovaujama Stepono J. ir Valentinos Minkų, rengiasi švęsti savo 52 metų sukaktuves, balandžio 13 d., 3 val. p. p., So. Bostono Lietuvių Piliečių trečio aukšto salė. Dalyvaudami parengime finansiškai paremsite programą, kad ji galėtų toliau veikti.

PARENGIMAI

• **Vasario 16 d. 10:15 val.** šv. Mišios šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone. 2-ą valandą p. p. minėjimas So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos salėje. Pagrindinis kalbėtojas inž. Jaunutis Nasvytis.

Meninę programą atliks: Sol. Benediktas Povilavičius ir komp. Jeronimas Kačinskas, Lituanistinės mokyklos mokiniai. Tautinių šokių ansamblis ir "Soudouto" ansamblis. Visos lietuvių organizacijos kviečia-

DETROIT

KAZIMIERA VALANTINIENĖ PRISIMENANT

Pernai sausio 28 d. po ilgos ir sunkios ligos mirė Kazimiera Valantinienė sulaukusi 88 metus amžiaus. Kazimiera Valantinienė gimė 1896 m. balandžio 26 d. Betygaloje, Raseinių apskr. Amerikoje išgyveno 35 metus. Nuliūdime liko: dukra Emilija, žentas Vytautas Kutkai, sūnus Vytautas Valantines ir marti Emilija, gyv. Chicagoje, vaikiai Vytas su žmona gyv. Windsore, Kanadoje, Mindaugas su šeima gyv. Kalifornijoje, Birutė su vyru gyv. Ann Arbor, Mich. ir Laimutė gyv. su tėvais.

Sausio 26 d. šv. Antano parapijos bažnyčioje kun. Alfonsas Babonas už velionės sielą atnašavo šv. Mišias, parapijos choras vadovaujamas muz. St. Slizio, prie giedamų mišiose giesmių, dar įjungė giesmę Išvargintos kartos, harm. S. Slizio.

Po mišių visi dalyviai buvo pakviesti į parapijos salę ir čia velionės šeimos narių pavaišinti.

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Vasario 16 d. 10:30 val. bus atlaikytos mišios už žuvusius dėl Lietuvos laisvės visose trijose lietuvių parapijų bažnyčiose. Minėjimas 12:30 val. Kultūros centre. Praveda, vietoje anksčiau minėtos Stefos Miškinienės, Andrius Anužis. Kalbas pasakys: dr. Kazys Ėringis ir kongr. John Dingell. Meninę dalį atliks muz. St. Slizio vadovaujamas moterų kvartetas ir Marius Gražulis — celo.

SUSIRINKIMAS

Vasario 9 d. tuojau po 10:30 atlaikytų pamaldų, šv. Antano parapijos salėje įvyks Amerikos Lietuvių Radijo klubo Lietuvių Balsas metinis susirinkimas. Į susirinkimą yra kviečiami visi klubo nariai ir prijaunčiantieji. (ag)

mos dalyvauti su vėliavomis.

• **Kovo 2 d.** tradicinė skautų Kaziuko mugė. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje.

• **Kovo 9 d.** Lietuvių Katalikų bažnyčios kronikų laidimui renginys, Piliečių Draugijos salėje.

• **Balandžio 6 d.** Laisvės Varpo pavasarinis renginys.

• **Balandžio 13 d.** Minkų radijo valandėlės 52 metų sukaktuvinis renginys.

• **Balandžio 20 d.** muzikos ir literatūros popietė.

1986 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

14-21 DIENŲ KELIONĖS, 10 DIENŲ LIETUVOJ

14 DIENŲ — LIETUVA IR RUSIJA

Kelionė 716: liepos 16 - liepos 29 — \$1,699. Maskvoj 1 diena, Vilniuj 10, Maskvoj 1. Swissair iš JFK ir Bostono

15 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 101: Rankdarbių paroda. Spalio 1 - spalio 15 — \$1,599.

Kelionė 126: Naujų Metų sutikimas. Gruodžio 26 - sausio 9 — \$1,499. Vilniuj 10 dienų, Kaune 3, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

18 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, SUOMIJA

Kelionė 812: rugpjūčio 12 - rugpjūčio 29 — \$2,059. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 10, Leningrade 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

21 DIENA — LIETUVA, ŠVEDIJA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kelionė 514: Jaunimo grupė. Gegužės 13 - birželio 2 — \$1,949. Stockholme 2 dienos, laivu į Helsinkį, Maskvoj 2, Vilniuj 10, Leningrade 2, Helsinky 2. SAS iš JFK.

10-17 DIENŲ KELIONĖS, 7 DIENOS LIETUVOJE

10 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 421: balandžio 21 - balandžio 30 — \$1,389. Kelionė 915: rugsėjo 18 - rugsėjo 27 — \$1,449. Vilniuj 7 dienos, Helsinky 1. Finnair iš JFK.

12 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA, VOKIETIJA

Kelionė 512: gegužės 12 - gegužės 23 — \$1,439, Traukiniu nuo Varšuvos iki Vilniaus, Vilniuj 7 dienos, traukinio nuo Vilniaus iki Varšuvos, Varšuvoj 2, Frankfurte 1, Lufthansa iš JFK ir Bostono.

14 DIENŲ — LIETUVA, UKRAINA, RUSIJA IR VENGRIJA

Kelionė 610: birželio 12 - birželio 25 — \$1,669. Kelionė 708: liepos 10 - liepos 23 — \$1,669. Kelionė 819: rugpjūčio 21 - rugsėjo 3 — \$1,669. Kijeve 2 dienos, Vilniuj 7, Maskvoj 1, Budapešte 2. Swissair iš JFK ir Bostono.

15 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kelionė 506: gegužės 6 - gegužės 20 — \$1,599. Kelionė 603: birželio 3 - birželio 17 — \$1,849. Kelionė 701: liepos 1 - liepos 15 — \$1,849. Kelionė 929: rugsėjo 29 - spalio 13 — \$1,599. Maskvoj 2 dienos, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinky 2, Finnair iš JFK.

17 DIENŲ — LIETUVA, LATVIJA, LENKIJA IR VOKIETIJA

Kelionė 506A: gegužės 6 - gegužės 22 — \$1,599. Kelionė 617: birželio 17 - liepos 3 — \$1,799. Kelionė 916: rugsėjo 16 - spalio 3 — \$1,699. Traukiniu iš Varšuvos į Vilnių, Vilniuj 7 dienos, Rygoj 3, traukinio iš Vilniaus į Varšuvą, Varšuvoj 2, Frankfurte 1. Lufthansa iš JFK ir Bostono.

13 - 14 DIENŲ KELIONĖS, 5 DIENOS LIETUVOJE

13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, ITALIJA

Kelionė 511: gegužės 11 - gegužės 23 — \$1,799. Kelionė 920: rugsėjo 21 - spalio 3 — \$1,799. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 5, Romoj 4, Florencijoje 1. Alitalia iš JFK ir Bostono.

14 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, AUSTRIJA, BAVARIJA

Kelionė 611: birželio 11 - birželio 24 — \$1,829. Kelionė 722: liepos 22 - rugpjūčio 4 — \$1,829. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 5, Vienoj 2, Miunchene 3, Lufthansa iš JFK ir Bostono.

Kelionės kainos nustatytos pagal tarifus, veikusius 1985 gruodžio 1. Kelionių kainos gali keistis, besikeičiant kelionių lėktuvais kainom. Visiem klijentam bus pritaikytos pigiausios oro kelionės.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko:

giminių iškviatimo dokumentus
nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas dovanas giminėm Lietuvoje
tarpininkaujam palikimų sutvarkyme

Žurnalą 'Naujoji Viltis' pasitinkant

Tik ką gautas 1985 metų politikos ir kultūros žurnalas NAUJOJI VILTIS Nr. 18. Tai stambus 208 psl. veikalas, redaguojamas redakcinės kolegijos: Alekso Laikūno (faktinis redaktorius), dr. Broniaus Nemicko ir Mečio Valiukėno. Viršelis papuoštas Uosio Juodvalkio 1984 m. vasarą Kaune, daryta kultūros muziejaus nuotrauka. Bendradarbių tarpe yra žinomi rašytojai, žurnalistai, mokslininkai, politikai bei visuomenininkai. Žurnale gvildinami aktualūs politiniai ir visuomeniniai reikalai.

Pabandykite pasekti šiame žurnalo numeryje nagrinėjamas temas.

Anatolijaus Kairio straipsnis "Liūdna sukaktis", apie Vilniuje paminėtą 40 metų sukaktį nuo II Pasaulinio karo pabaigos ir Lietuvos 45 metų okupacijos. Vilniuje net tris dienas, 1985 m. liepos 20, 21 ir 22, suvežti lietuviai šoko ir dainavo, reikšdami padėką pavergėjui už "Stalino saulės" atnešimą į Lietuvą. A. Kairys okupuotą Lietuvą prilygina kalėjimui, o jos gyventojus kaliniams, kuriems prižiūrėtojai kartais suteikia malonę ir leidžia pasimatyti su atskirtais giminėmis. Toks trumpas susitikimas Vilniuje, neleidžia plačiau išplėsti dialogo ir užmegsti artimesnio kultūrinio bendradarbiavimo.

A. Kairys 5 pusl. rašinyje apžvelgia esamą padėtį, tarp tėvynėje gyvenančių ir išeivijos lietuvių. Klausia už ką tauta turi dėkoti okupantui: ar už 40 metų vergiją, įvykdytus trėmimus, žudymus, kalėjimus, psichiatrines ligonines, koncentracijos stovyklas ir visos tautos nuskurdinimą, geriausių lietuvių išniekinimą. Jei Maskvos valdovai džiaugiasi karo laimėjimu, pavergtiems lietuviams neverta rodyti džiaugsmo.

Vytautas Alantas rašo apie "Pabaltijo valstybių federaciją". Ilgokame 14 psl. (6-20) straipsnyje apžvelgia praeityje dėtas pastangas sudaryti Pabaltijo valstybių federaciją, aisčių tautų istorines pasėkas, apie trijų tautų santykius nepriklausomybės metu ir kt. Iškelia net kelis variantus, kurie galėtų sudaryti atsvarą didiesiems kaimynams. Svarsto galimybę steigti federacinę AISTIJOS valstybę, žvelgia į bandymą sukurti Jungtines Europos valstybes ir iš to išeinančią mūsų kraštams naudą. Ilgiausiai sustoja prie realiausios išeities — Pabaltijo valstybių federacijos. Lenkijos vaidmuo neišvengiamai veikia į bendrą Pabaltijo valstybių susitarimą. Pabaltiečių apsiunginti

A. JUODVALKIS

mo klausimas galėtų būti išeivijos žmonių šalčiai svarstomas, kaip buvo nepriklausomybės laikais. Šis straipsnis primena mūsų veiksniams, kad neužmirštų ir tokios galimybės.

Dr. Bronius Nemickas analizuoja Allan Ryan'o, buvusio Specialiųjų investicijų (OSI) direktoriaus, knygą — Ramūs kaimynai (Quiet Neighbors). Antrinis šios knygos pavadinimas "Amerikoje atsakomybėn traukiami naciai kriminalistai", išduoda tikruosius kėslus. Dr. Br. Nemickas moksliniu metodu ir tikslumu komentuoja knygos turinį ir čia pat patikslina skelbiamą netiesą. Straipsnis ypač vertingas, nes supažindina su OSI veikla ir metodais.

Martynas Gelžinis rašo apie tremties mažlietuvių politinę veiklą ir siekius. Straipsnis pagrįstas Klaipėdos krašto seimelių balsuotojų duomenimis ir vidurinių mokyklų skaitlinėmis. Rašoma apie Erdmoną Simonaitį, veiklą Vokietijoje bei užjūriuose ir politinius siekius. Straipsnis užima 18 psl. (38-55).

Antanas Diržys straipsnyje "Pažink save pats", apžvelgia Carl Gustav Jung knygą — "Žmogus ir jo simboliai" (Man and His Symbols). Veikalas nagrinėja žmogaus psichę, parašytas suprantamai, nors ir reikalingas galvojimo. Straipsnis įdomus (56-63).

Alfonsas Koncė rašo apie senuosius prūsus, popiežius ir imperatorius (64-71).

Juozas Žygas primena Krevos aktą, pasirašytą 1385 metais (600 metų sukaktis). Krevos (Kriavos) sutartis lėmė tolimesnį Lietuvos likimą ir santykius su lenkais (72-78 psl.).

Petras Jonikas prisimena praeities kovas už viešą lietuvišką žodį — "Gimtasis" žodis suskamba teatro scenoje". Rašo apie ruoštus vaidinimus Mažajoje Lietuvoje ir Palangoje (79-83).

Jurgis Gliūda gvildena temą — "Nuo Bibliofilijos iki Bibliografijos". Manoma, kad bibliofilija (meilė knygoms) pagimdė bibliografiją (knygų aprašymą) (84-90 psl.).

Apie troškimą "Kankinio vainiko" rašo **inicialais K. R. ir A. L.** pažymėti asmenys. Čia atsiliepiama į Antano Masionio prisiminimus, skelbtus dienraščio Draugo 1985 m. atkarpoje. A. Masionio atsiminimai iššaukė plačių atsiliepimų spaudoje, o Draugo redaktorius M. Dr., begindamas A. Masionį, redakciniuose straipsniuose užpuolė tautininkus. Naujosios Vilties bendradarbiai rašo apie tuo

metinę Lietuvoje buvusią politinę padėtį ir taisy A. Masionio nuklydimus. Straipsnis vertas pasiskaityti visiems, ypač jaunimui, kuris dabar žino tik vienos pusės pasisakymus (90-100 psl.).

Mečys Valiukėnas ilgename straipsnyje, prisimena Korp! Neo-Lithuania pradininką ir pirmosios deklaracijos autorių, žurnalistą, komunistinio režimo kankinį Valentiną Gustainį, iškėlę 15 metų Sibiro gulaguose, su palaužta sveikata grįžusi į gimtąją kaimą ir 1971 m. mirusį Griškabūdyje (101-107).

Paminėti 1985 metais mirusieji Amerikos Lietuvių Tautinės s-gos garbės nariai. Juozas Jurevičius rašo apie dr. Juozą Bartkų-Bortkevičių (1897. IX. 18 — 1985. VI. 29), gyvenusį Chicagoje (108-115 pusl.). Saulius Šimoliūnas rašo apie poetę Mariją Sims-Černekytę (1906. IX. 30 — 1985. IV. 9), mirusią Detroite. Abu palaidoti Lietuvių tautinėse kapinėse, Chicagoje (116-120 psl.).

Šiame N. Vilties numeryje telpa Liudo Dovydeno apyskaitė — Nuovadas ir baltoji kiaulytė (121-125 psl.).

Eglė Juodvalkė, straipsnyje — Gyvenk, kovok, dirbk..., apžvelgia pogrindžio AUŠROS penkis numerius 40-43 ir 47, pasiekusius Vakarus 1985 metais. Plačiau analizuoja Vakarus pasiekusį naują leidinį "Juvetus Academica" Nr. 2 (Nr. 1 buvo užkliuvęs), kuriame rašoma apie Lietuvos jaunimo sąjungos (LJS) įsteigimą ir skelbiamą platformą. Raginama: "gyventi, kovoti ir dirbti, tarytum nuo tavęs vienintėlio priklausytų tėvynės likimas" (126-131).

Taip pat spausdinama dr. Jono Balio tautosakinio rašinio — Tautosaka apie ugnį, antroji dalis — Gaisras. Atspausdinta surinkti žmonių pasakojimai apie gaisrą ir su tuo susijusius burtus (132-140 ir 193-204 psl.).

Naujų knygų skyriuje istorikas **Algirdas Budreckis** recenzuoja dvi knygas: Jono Švobos istorinį veikalą — Seiminė ir prezidentinė Lietuva ir Antano Rinkūno redaguotą — Lietuva ir VLIKas.

J. Švobos istoriniam veikalui recenzentas yra nuolaidesnis ir nedaro didesnių priekaištų, o išvadoje pataria kiekvienam visuomenininkui ir Lietuvos istorijos mylėtojui šią Jono Švobos knygą įsigyti, o aš dar pridėčiau ir perskaityti, ypač jaunajai kartai (141-146 psl.).

Antano Rinkūno redaguotai knygai "Lietuva ir VLIKas", randa kai kurių

trūkumų ir nenuoseklumo. Išvadoje rašo: "...leidinys skubotai, neplaningai sulipdytas. Vidurinė karta ir jaunimas mažą ko išmoks apie patį Vliką: kiek laimingesnis yra partijų ir sąjūdžių pristatymas..." (146-150 psl.).

A. P. Bagdonas recenzuoja vieno iš produktyviausių rašytojų — Anatolijaus Kairio romaną — Dulkių atspindžiai. Tai novelių romanas, susidedas iš 10 atskirų gabalų. Recenzentas nagrinėja kiekvieną novelę atskirai, nors jas visas jungia vienas bendras veikėjas. A. P. Bagdonas recenziją baigia šiais žodžiais: "Norėdamas ieškoti trūkumų, kad tobuliausiame veikale jų atrasi. Bet mano tikslas yra supažindinti skaitytojus su šia, mūsų "dipukišką" gyvenimą liečiančia knyga, nukeliančia mus į anas niekad neužmirštinias dienas..."

A. Rimtenis recenzuoja Alės Rūtos-Arbienės romaną "Pirmieji svetur", laimėjusį Draugo romano 33-čią konkursą. Šiame romane vaizduojamas pirmųjų išeivių gyvenimas ir darbas anglių kasyklose. Alės Rūtos romanas parašytas lengva, jos raštų stiliui įprasta kalba. Yra slavizmų ir anglicizmų, už kuriuos atsakingi veikėjai.

Mečys Valiukėnas prisimena mirusius kolegas: teisininką Eugenijų Noaką (1910. X. 12 — 1985. II. 10) ir inžinierių chemiką Stepą Malėną-Malinauską (1911. VI. 30 — 1984. XII. 8), (159-162 psl.).

Platus skyriai: "Namie ir svetur" (163-171 psl.), "Lietuviškoji veikla" (172-186 psl.) bei "Spaudoje ir gyvenime" (187-192 psl.).

Užsklandai

Perskaičius Naujosios Vilties Nr. 18, tenka pa-

sidžiaugti nagrinėjamų temų svarba bei rimtumu ir atsakingumu. Dauguma straipsnių yra apgalvotai ir pagrįstai parašyti, kas rodo jų autorių tinkamą pasirušimą. Polemika beveik neišlaiko šaltumo ir dažnai prasiveržia asmeniškumai ar ideologiniai skirtumai. Kontraversiniai įvykiai vienam atrodo vienaip, o kitam kitaip ir tas sukelia ginčus.

Kadangi Naujoji Viltis išeina tik vieną kartą metuose, tai skaitytojais gali pastebėti jau praėjusių įvykių kitokį interpretavimą, bet tas nė kiek nemažina jų svarbos. Politikoje kartais atsitinka, kad žinios pasensta jau tą pačią dieną, nes nauji įėjimai pakeičia to momento komentavimą.

Šioje Naujosios Vilties laidoje, daug politinių straipsnių, knygų recenzijų, mirusiųjų ir gyvųjų prisiminimų, bet proporcingai imant, mažoka grožinės literatūros. Skyriuje "Metų būvyje prabėgomis", suminėti kai kurių organizacijų, net ne pačių didžiųjų ir svarbiųjų suvažiavimai, naujai išrinktieji vykdomieji organai ar veikla. Pasiųdama žinių apie Lietuvius Fondą.

Naujoji Viltis Nr. 18, leidžia L.S.T. Korp! Neo-Lithuania ir Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga. Tekstą rinko VILTIS, o spaudė Morkūno spaustuvė, skyr. vinjetės dail. K. Veselkos, 208 psl., kaina 5 dol. Gaunama pas administratorių Br. Kasakaitį, 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629, telef. (312) 778-7707.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

SEIMINĖ IR PREZIDENTINĖ LIETUVA JONAS ŠVOBA

Nepriklausomos Lietuvos istoriniai įvykiai. Išleido Vilties leidykla. Mecenatas — ALT S-gos Detrito skyrius. 424 psl. kietais viršeliais. Kaina 10 dol. Gaunama Dirvoje ir pas knygų platintojus.

— — — — — A T K I R P T I — — — — —

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 10 dol. ir prašau atsiųsti man Jono Švobos knygą Seiminė ir prezidentinė Lietuva.

Pavardė ir vardas

Adresas

Lituanistinės mokyklos mokiniai dalyvavę simpoziume. Iš kairės: Dunduras, Biliūnas, Minkūnaitė, Gelažytė, Bublytė ir Gelažytė. V. Bacevičiaus nuotr.

Kai mokiniai teigia, kad nori geriau mokytis...

Sausio 26 d. Clevelande susirinko šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokiniai, jų tėveliai ir mokytojai bendram pašnekesiui. Tuo pašnekesiu susidomėjimas buvo didelis, nes visi pripažįstame, kad lituanistinė mokykla vaidina labai svarbų vaidmenį lietuviybės išlaikyme. Iš kitos pusės taip pat žinome, kad nepažįstame, kad lituanistinė mokykla vaidina labai svarbų vaidmenį lietuviybės išlaikyme. Iš kitos pusės taip pat žinome, kad nepažįstame, kad lituanistinė mokykla vaidina labai svarbų vaidmenį lietuviybės išlaikyme.

Kadangi šio pašnekesio iniciatyva kilo mokytojo dr. Antano Butkaus klasėje, tai jam ir teko įvadinis žodis. Dr. A. Butkus kvietė susirinkusius su dėmesiu ir atvira širdim išklausti mokinių pastabas ir po to visiems bendrai ieškoti priimtinių išeičių, kad toji mokykla ir joje mokymasis būtų dar patrauklesnis. Čia taip pat buvo pabrėžta, kad šis pašnekesys sukvietas

ne dėl to, kad mokykloje "kaž kas" negerai Anaipolne. Patys mokiniai norėjo atvirai išsikalbėti apie pasitaikančias jų pačių tarpe kliūtis, kurios jiems trukdo rimtai mokytis.

Iš anksto buvo sutarta, kad pagrindiniai kalbėtojai bus patys mokiniai. Jų pasisakymai taip pat nebuvo recenzuojami ir organizatoriai nežinojo tik tems, bet ne ką jie kalbės tas temas gvildendami. Priešingai, jie buvo skatinami sakyti viską ir atvirai "kas jiems ant širdies guli".

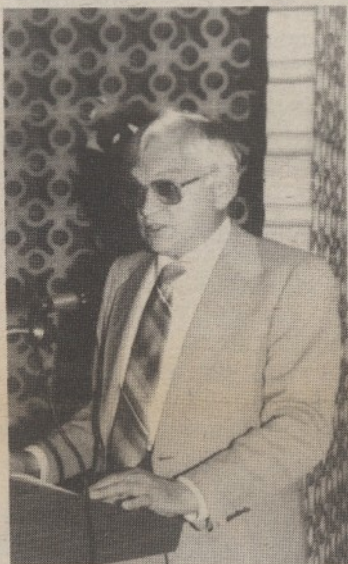
Julija Gelažytė trumpu žodžiu išryškino lietuvių kalbos mokėjimo ir tos kalbos vartojimo reikšmę, kaip didelį turtą jauno žmogaus pilnutiniam išsivystymui. Pokalbin įsijungė ir kiti mokiniai: Lilė Gelažytė, Vytas Apanavičius, Aida Bublytė, Andris Dunduras. Visi jie teigė, kad lietuvių kalbos mokėjimas ir jos vartojimas yra būtinas ir geras ryšys šeimoje ir lietuvių visuomenėje. Paašškėjo, kad mūsų jaunimas, būdamas tarp svetimtaučių, tarp savęs noriau kalba lietuviškai. Tuo jie parodo, kad jie nesigėdina gimtosios kalbos, kaip kad nesivaržo patvirtinti, kad yra lietuviai.

Labai gaila, kad lietuvių kalbos vartojimo vis mažiau begirdime visų lituanistinių mokyklų koridoriuose ir lietuvių jaunimo organizacijose, nors mokytojai ir organizacijų vadovai visai stengiasi, kad ten būtų kalba tik lietuviškai. Susirinkime buvo pabrėžta, kad atsakymas ir atsakomybė pirmoje eilėje, deja, tenka mokinių tėvams. Pilnutinis įsitikinimas ir noras būti lietuviu ir lietuviškai kalbėti turi ateiti per pažinimą ir meilę. Gi meilė lietuvių kalbai turėtų būti ugdoma iš pat mažens šeimoje. Mokykla, lietuvių organizacijos ir plačioji visuomenė tą jausmą jaunime turi dar labiau akcentuoti ir stiprinti. Tai tėvų drauge su mokytojais ir lietuviškas visuomenės bendras uždavinys. Visiems reikia ne tik žodžiu, bet taip pat ir pavyzdžiu tą jaunimui nuola-

Didvyriškas pavyzdys

Visą pasaulį sukrėtė Chalenger erdvės misijos katastrofa, milijonams televizijos žiūrovų stebint normalų raketos su erdvėlaiviu pakilimą nuo žemės Kennedy Erdvės Centre, kai paslaptinga sprogimas akimirkos laike prazūdė septynių asmenų igulą. Jų tarpe, stebint tėvams ir vyrui su mažamečiais vaikais, žuvo pirmoji mokytoja erdvėje - Christa McAuliffe, Concord, NH, aukštesniosios mokyklos istorijos ir visuomeninių mokslų mokytoja.

Sekant televizijoje vaizdus iš mokytojos McAuliffe gyvenimo, ryškėjo energinga, drąsi jos asmenybė, savo gabumus sukoncentravusi į mokytojos profesiją. Tos ypatybės neliko nepastebėtos, atrinkus ją erdvės skrydžiui iš virš vienuolikos tūkst. tančių kandidatų mokytojų, pareiškusių norą dalyvauti

Dr. Antanas Butkus, pravedęs šv. Kazimiero lit. mokyklos mokinių ir tėvų pašnekėjęs. V. Bacevičiaus nuotr.

tos rodyti.

Toliau sekė pati gyviausia pašnekesio dalis. Čia vėl patys mokiniai kėlė klasėje pasikartojančias ydas, trugdančias gerai mokytis. Pasirodė, kad tos pačios ydos visiems buvo gerai žinomos, nes jos kartojasi visais laikais visose mokyklose: pamokų nelankymas, nesidomėjimas pamokomis, klausymas, bet negirdėjimas, nemandagus elgesys, neturėjimas laiko (noro) paruošti pamokas. Į šį pokalbį įsijungė ir keletas tėvų, griežčiau pasisakančių prieš tuos tėvus, kurie per mažai dėmesio kreipia į savo vaikų lituanistinį mokymą ir dėl kai kurių iš jų net nekalbėjimą lietuviškai su savo vaikais.

Pasitarime išryškėjo keletas konkrečių ir įgyvendinamų išvadų. Jas bus stengiamasi įgyvendinti. Susirinkusieji teigė, kad pašnekesys buvo naudingas, gyrė mokinius, kurie tame pašnekesyje gražiai dalyvavo ir prašė daugiau tokių pokalbių. Mokyklos vedėja pažadėjo tą vėl suorganizuoti. (a. b.)

toje misijoje. Christa McAuliffe buvo pirmoji civilinio sektoriaus atstovė erdvėje.

Perskaičius jos detaliją biografiją taip pat paašškėjo, kad šalia savo tiesioginio darbo mokykloje, šalia šeimos ir įvairių interesų, ji vadovavo skaučių vienetei. Tai ne tik pirmoji mokytoja, bet pirmoji skautė, kurios mirties didvyriškas pavyzdys, kaip šviesus meteoras, skautiškos ideologijos auklėtiniuose sukelia gilaus pasididžiavimo jausmus. Havajietis astronautas Onizuka - taip pat buvo 'Eagle scout'.

Drauge su ja žuvusi Judit Resnik, jau antroji moteris erdvėje, buvo tam darbui pasiruošusi kaip diplomuota elektros inžinierė ir mokslininkė, perėjusi visas astronautų treniruotės stadijas, patyrusi astronautę.

Tiek Amerikos, tiek lietuviškoji visuomenė spaudoje sielojasi dėl didžiųjų gyvenimo vertybių numenkimo, intelekto ignoravimo, mokslo lygio nužeminimo, koncentruojantis vien į technikinę pažangos laimėjimus ar paviršutiniškos vertės kūrybinius vaisius. Prezidentas Reaganas, didelis erdvų tyrinėjimo entuziastas, pernai padarė viešą pažadą ir įsipareigojimą į erdvės skrydį įjungti mokytoją, tuo pakeldamas tos kilnios profesijos prestižą ir išskeldamas mokytojo - ateinančių kartų formuotojo - reikšmę.

Turėtume iš jo pasimokyti, sielodamiesi savo jaunimo ateitimi, jo abejingumu visam kas lietuviška, lituanistinių mokyklų mokslo lygio

kritimu ir mokinių skaičiaus mažėjimu. Tais klausimais skaitomos garsių pedagogų paskaitos, rašomi straipsniai tačiau niekur nesikonzentruojama į mokytojus, kurie lituanistinėse mokyklose mūsų jaunimui metodiškai ir sistematingai perduoda lietuviškos kultūros pagrindus.

Pagerbimų pas mus nestinga. Mes gerbiame muzikus, dainininkus, rašytojus ir įvairių sričių visuomenininkus, rašome apie juos straipsnius, dedame jų nuotraukas. Bet neatsimenu, kad kada nors būtų buvęs pagerbtas lituanistinės mokyklos mokytojas, nors jo darbo vaisiais gėrimės jau kelis dešimtmečius. Paskaitykime bent kelių jaunosios kartos visuomenininkų biografijas. Nerasime nė vieno, kuris nebūtų lankęs lituanistinės mokyklos, ar net ją baigęs.

Tragiškai žuvo jauna, puiki mokytoja. Jos liūdi ne vien šeima ir artimieji, bet ir visas pasaulis. Mokytojo profesijos prestižas taip pat sulaukė išaukštinimo. Ar ir mūsų mokytojams reikia tragiškai žūti, kad gautų sau seniai užtarautos pagarbos ir dėmesio?

A. Balašaitienė

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIŲ** apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

Taupa

Lietuvių kredito kooperatyvas
18022 Neff Road
Cleveland, Ohio 44119

TAUPYKITE IR SKOLINKITĖS

vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Palūkanos už sutaupas:

Term. indėliai (\$3,000 +)	Metinis Prieaugis
6 mėn.	8.14%
12 mėn.	8.4%
18 mėn.	8.94%
30 mėn.	9.2%
Spec. sąskaita	7.12%
Reg. taup. s-ta	6.1%

Skoliname:

asmeniniams reikalams, automobilių pirkimui, namų pagerinimui, ir morgičiams.

Smulkesnės informacijos suteikiamos TAUPOS įstaigoje.

PARDUODAME PINIGINES PERLAIDAS (MONEY ORDERS) PRIIMAME MOKESČIUS UŽ ELEKTROS, ŠILDYMO, TELEFONO IR VANDENS SĄSKAITAS.

SKOLINAME NAMŲ PAGERINIMUI IR NAMŲ PIRKIMUI (MORTGICAMS).

TAUPOS DARBO VALANDOS

Antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais: nuo 10:00 val. r. — 2:00 val. p. p.
Penktadieniais nuo 2:00 val. p. p. — 7:00 val. vak.
adv. A. Sirvaičio įstaigos patalpose Lietuvių namuose.

SEKMADIENIAIS

11:00 val. r. — 1:00 val. p. p.
Dievo Motinos parapijos patalpose (centrinėje TAUPOS būstinėje).

VISOS SANTAUPOS PILNAI APDRAUSTOS SU NATIONAL DEPOSIT GUARANTEE CORPORATION

MIELI LIEAUVIAI!

Artėjant Vasario šešioliktojam, mūsų visų žvilgsnis krypta į okupuotą Tėvynę. Atiduodame pagarbą didžiojo ryžto asmenims, išvedusiems Lietuvą į pasaulio laisvųjų tautų šeimą. Susikaupe lenkiame galvas kritusiems kovose už lietuvių teisę būti laisvu savo žemėje.

Gera žinoma, kad pavergtoje tėvynėje mūsų sesėms ir broliams neleidžiama minėti šią didžiąją šventę. Jų lūpos sučiauptos, bet okupantas nepajėgia pavergti jų dvasios. Jie tiki į laisvės rytojų, kaip ir mes. Didžiujamais Jais! Ir šią valandą norime tarti: "Mes su Jumis".

Mielas, broli, sese! Gaušingai dalyvausime Amerikos Lietuvių Tarybos (ALTO) rengiamuose minėjimuose ir savo auką skirkime tik Lietuvos laisvinimo reikalams: ALTui ar VLIKui.

R. Lietuvių Bendruomenė

Sovietai pradėjo naują propagandinį karą. Prieš kurį laiką pradėję spausdinti Amerikoje Pravdos pažodinių vertimų anglų kalboje, dabar sausio 7 d. išleido Paryžiuje Pravdos prancūzišką laidą, kurios numeris kainuoja 10 frankų ir galima nusipirkti kioskuose.

LETTERS

U.S. taxpayers help spread Soviet 'truth'

"Pravda" in the United States?

The shocking and unbelievable news that the Soviet propaganda daily "Pravda" ("The Truth") is being published in English in the United States at an annual subscription rate of more than \$600 is another sad proof of American gullibility and greed. Among Pravda subscribers, as reported by TV news, are American schools and libraries, most of them probably supported by helpless and voiceless taxpayers. How easily we fall into the "cultural exchange" trap without any commitment of reciprocity by the other side. Let us not forget the "liberation" of Afghanistan and the prevalent terrorist activities that would be "explained" and justified by Pravda.

Since this infamous publication will slowly poison the minds of unsuspecting readers, especially students, it is of greatest importance to negotiate an agreement that would enable us to publish complete issues of the New York Times, Wall Street Journal or Plain Dealer in Russian to be freely sold on newsstands throughout the Soviet Union and permit subscriptions by Soviet citizens. Until then, the English edition of Pravda should be boycotted and subscriptions by taxpayer-supported institutions immediately canceled and strictly forbidden.

Meanwhile, the controversial "Amerika," if correctly portrayed, should as soon as possible reach millions of TV viewers. The production of this series should include persons who witnessed the downfall of their homelands. There must be a way for Americans to be better able to distinguish between the wolf and the sheep. Maybe then they will be better able to understand the deceit of the Soviets in offering to ban all nuclear arms on one condition: the United States should remain disarmed and vulnerable while they will conceal their nuclear arms production in the inaccessible Siberian steppes. Let's stop serving their propaganda at our expense and at no cost to them.

AURELIA M. BALAS
Cleveland Heights

LETTERS

U.S. taxpayers help spread Soviet 'truth'

"Pravda" in the United States?

The shocking and unbelievable news that the Soviet propaganda daily "Pravda" ("The Truth") is being published in English in the United States at an annual subscription rate of more than \$600 is another sad proof of American gullibility and greed. Among Pravda subscribers, as reported by TV news, are American schools and libraries, most of them probably supported by helpless and voiceless taxpayers. How easily we fall into the "cultural exchange" trap without any commitment of reciprocity by the other side. Let us not forget the "liberation" of Afghanistan and the prevalent terrorist activities that would be "explained" and justified by Pravda.

Since this infamous publication will slowly poison the minds of unsuspecting readers, especially students, it is of greatest importance to negotiate an agreement that would enable us to publish complete issues of the New York Times, Wall Street Journal or Plain Dealer in Russian to be freely sold on newsstands throughout the Soviet Union and permit subscriptions by Soviet citizens. Until then, the English edition of Pravda should be boycotted and subscriptions by taxpayer-supported institutions immediately canceled and strictly forbidden.

Meanwhile, the controversial "Amerika," if correctly portrayed, should as soon as possible reach millions of TV viewers. The production of this series should include persons who witnessed the downfall of their homelands. There must be a way for Americans to be better able to distinguish between the wolf and the sheep. Maybe then they will be better able to understand the deceit of the Soviets in offering to ban all nuclear arms on one condition: the United States should remain disarmed and vulnerable while they will conceal their nuclear arms production in the inaccessible Siberian steppes. Let's stop serving their propaganda at our expense and at no cost to them.

Meanwhile, the controversial "Amerika," if correctly portrayed, should as soon as possible reach millions of TV viewers. The production of this series should include persons who witnessed the downfall of their homelands. There must be a way for Americans to be better able to distinguish between the wolf and the sheep. Maybe then they will be better able to understand the deceit of the Soviets in offering to ban all nuclear arms on one condition: the United States should remain disarmed and vulnerable while they will conceal their nuclear arms production in the inaccessible Siberian steppes. Let's stop serving their propaganda at our expense and at no cost to them.

AURELIA M. BALAS
Cleveland Heights

CLEVELANDO
PARENGIMAI

- VASARIO 8 D. Blynų balius. Rengia Pilėnų tuntas.
- VASARIO 16 D. Nepriklausomybės šventė. Ruošia Amerikos Lietuvių Taryba ir

Lietuvių Bendruomenė. 4 val. p. p. Dievo Motinos parapijos salėje.

• KOVO 2 D. 4 val. p. p. Lietuvių Namuose VLIKo vicepirmininko Liūto Griniaus pranešimas apie pabaltiečių žygį Skandinavijoje. Rengia Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius.

• KOVO 9 D. 12 val. Dievo Motinos parapijos kavinėje Kredito kooperatyvo Taupa narių metinis susirinkimas.

• KOVO 16 D. Kaziuko mugė Dievo Motinos parapijos salėje.

• KOVO 22 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos koncertas Dievo Motinos parapijoje.

• BALANDŽIO 12-13 D. Židinio parengimas.

• BALANDŽIO 26 D. Hamiltono Mergaičių "Aidas" ir Clevelando dainos muzikos vieneto "Uzdainuokim" jungtinis koncertas.

• GEGUŽĖS 11 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos Motinos Dienos minėjimas.

• GEGUŽĖS 17-18 D. Ateitininkų šeimos šventė.

• GEGUŽĖS 24, 25, 26 D. Grandinėlių šokėjų-muzikantų sąskrydis ir koncertas.

• BIRŽELIO 1 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokslo metų baigimas.

• BIRŽELIO 22 D. Čiurlionio Ansamblio koncertas Dievo Motinos parapijos salėje.

• RUGSĖJO 14 D. — Tautos Fondo parengimas.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

J. Rimkevičius, Chicago 3.00
V. Janulis, Cicero 3.00
S. Radžiūnas, Omaha 3.00
B. Paprockienė, Glendale 20.00
A. Rimba, Sterling Hts. 7.00
S. Ignatavičius, Cleveland 3.00
J. Klausas, Philadelphia .. 5.00
P. Pamataitis, Santa Monica 8.00
M. Miškinis, Orchard Lake 13.00
J. Juodišius, Cleveland .. 8.00
N. Gintalas, Baltimore .. 8.00
A. Braškys, Sudbury 3.00
V. Misiūnas, Elizabeth .. 23.00
Juno Beach liet. organizacijos 40.00
Daytona Beach ir apylinkių Lietuvių klubas 100.00
F. Lapinskas, Windsor .. 3.00
O. Daniusevičienė, Chicago 10.00
B. Steikūnas, Chicago 3.00
V. Abraitis, Cleveland .. 8.00
P. Matas, Cleveland 3.00
V. Danta, Australija 6.00
V. Juodka, Chicago 13.00
L. Raslavičius, Elk Grove 8.00
V. Mažeika, Park Ridge 23.00
J. Matiukas, Woodhaven 3.00
Br. Balčiūnienė, Bolivar 5.00
J. Daugėla, Ormond Beach 8.00
T. Penikas, Woodhaven .. 8.00
A. Stiklakis, Chicago 8.00
V. Grauzinis, Chicago 13.00
S. Jonaitis, Granville 8.00
J. Ardys, Fairview 10.00

• SPALIO 18 D. Ohio Lietuvių gydytojų draugijos 30 metų sukakties metinis suvažiavimas ir balius.

D. Januta, Berkeley 25.00
K. Ralys, Cleveland 8.00
E. Jakulis, Willoughby .. 3.00
J. Vedegys, Chicago 8.00
K. Žilinskas, Daytona B. 10.00
V. Gerdvilis, N. Zelandija 13.00
Dr. Br. Mikonis, Dorchester 3.00
K. Dulys, Crownsville .. 8.00
J. Pilkauskienė, Hamilton 15.00
V. Rugienius, Livonia .. 3.00
V. Beraitis, Bricktown .. 3.00
W. Janson, Hyannis 8.00
J. Jurkus, Rochester 10.00
A. Meiliūnienė, Australija 3.00
Br. Škirpienė, Washington 8.00
Br. Tiškus, Collinsville .. 8.00
A. Urbonas, St. Petersburg 3.00
V. Barmienė, Los Angeles 8.00
Br. Sutkus, Richmond Hill 10.00
A. Vabalas, Venezuela .. 3.00
S. Pangonis, Omaha 10.00
G. Venk, Santa Monica 10.00
J. Urbonavičius, Lansing 3.00
J. Ališauskas, Cicero 5.00
D. Ūsas, Maspeth 10.00
A. Ragelis, Gulfport 8.00
A. Česnavičius, Richmond Hill 6.00
J. Banevičius, Toronto .. 7.50

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

Superior Savings
ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
 - rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
 - namų remontams,
 - kvalifikuotų studentų mokslui
- Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių ir paskolų sąlygų teiraukitės

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 9:00 iki 4:00, penktadieniais 9:00 iki 6:00; šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

**PIRMĄ KARTĄ
IŠ CLEVELANDO
Į LIETUVĄ**

Mes rezervuojame vietas kelionei į Lietuvą, tiesiog iš Clevelando, gegužės mėn. 19 d. ir rugsėjo 17 d.

Skrendame Lufthansa lėktuvais.

Skambinti: (216) 951-2232
VIP TRAVEL SERVICES

(prašykit Sonia)

MES KALBAME LIETUVIŠKAI.

MIRĖ JADVYGA ASTRAUSKAITĖ- MARČIULIONIENĖ

Ok. Lietuvoje Alytuje gruodžio 24 d. mirė Jadvyga Marčiulionienė, 84 m. amž., Clevelande gyvenančių Stasio Astrausko ir Reginos Orintienės sesuo.

Stasiui Astrauskui, Vilties draugijos revizijos komisijos nariui ir ALT S-gos Clevelando skyriaus aktyviam nariui ir Reginai Orintienei Dirva reiškia dėl sesers mirties nuoširdžią užuojautą.

• **Tautos Fondas** ragina visus Clevelando ir apylinkės lietuvius gausingai dalyvauti vigilijoje, šv. Mišiose ir minėjime, pademonstruoti tautinį solidarumą ir atiduoti savo auką Lietuvos laisvinimo reikams laisvo apsisprendimo principu.

TAUTOS FONDAS išlaiko VLIKO-ELTA Informacijos įstaigą Washingtone, D. C., leidžia 6 kalbomis (lietuvių, anglų, prancūzų, italų, ispanų ir vokiečių) ELTA biuletinį, kuris pastoviai pasiekia visuose kontinentuose parlamentarus, spaudą, bibliotekas, remia radio transliacijas į okupuotą Lietuvą, remia politinius kalinius, leidžia knygas, remia kitus politinius žygius, kurių paskutiniai buvo MASKVOS TEISMAS KOPENHAGOE ir LAISVĖS ŽYGIS BALTIJOS JŪRA, sukėlę eilės kraštų spaudos dėmesį.

Vasario 16 minėjimo rengėjų išsiųstame bendrame laiške-kvietime atkarpoje, prašome pažymėti savo auką VLIKUI / LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, Inc. Jūsų aukos TAUTOS FONDUI yra at-

leidžiamos nuo federalinių mokesčių, Certificate No. 51-0172223. Visiems aukotojams pastoviai ir veltui yra siuntinėjimas ELTA biuletenis.

• **Ohio Lietuvių Gydytojų draugija** šiais metais minės 30-ties metų savo veiklos sukaktį. Šiais metais taip pat bus įteikta 30-toji kultūrinė premija, kurią OLG draugija kas metai skiria lietuvių kultūros bei visuomeninės veiklos srityse pasižymėjusiems asmenims arba paskiriems vienetams.

Ohio Lietuvių Gydytojų draugija yra pati pirmoji Jungtinėse Amerikos Valstybėse lietuvių gydytojų organizacija prieš 30 metų įsteigusi metinę tūkstanties dolerių premiją kultūrinei veiklai remti.

Būtų gražu, kad Ohio lietuviai gydytojai dar ilgus metus testų šią tradiciją ryškindami kultūrinėje bei visuomeninėje veikloje besireiškiančius darbuotojus.

• **Užgavėnių blynų pietūs** bus ruošiami šv. Jurgio parapijos salėje sekmadienį, vasario 9 d. po mišių. Vaikučiams bus proga susipažinti su lašiniu ir kapiniu, o visiems bus galima padraugauti ir pasmagurauti skaniais bulviniais ir miltiniais blynais! Blynų pietūs ruošiami parapijai paremti. Laukiame visų!

• **Žemė drebėjo** Clevelande praeitą penktadienį, sausio 31 d. Drebėjimo centras buvo prie Painesville ir užregistruotas 5 laipsnių stiprumo. Perry atominėje jėgainėje padaryta nedideli nuostoliai ir apylinkėje buvo lengvai sužeisti keli asmenys.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO
68 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS CLEVELANDE
[IVYKS SEKMADIENĮ, VASARIO 16 D.]

9:40 vėliavų pakėlimas prie paminklo Dievo Motinos parapijoje.
Iškilmingos šv. Mišios 10 val. Dievo Motinos bažnyčioje,
10:30 val. šv. Jurgio bažnyčioje.

IŠKILMINGAS MINĖJIMAS

4 VAL. P. P. DIEVO MOTINOS PARAPIJOS AUDITORIJOJE.

Kalbės: Ohio valstijos senatorius G. SUHADOLNIK ir prof. dr. A. KLIMAS.

Meninę programą atliks GRANDINĖLĖ ir DIEVO MOTINOS PARAPIJOS CHORAS.

ĮJĖJIMAS — VELTUI.

Visus lietuvius maloniai kviečiame atsilankyti.

LB CLEVELANDO
APYLINKĖS VALDYBA

ALTOS CLEVELANDO
SKYRIAUS VALDYBA

Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos naujai išrinktoji valdyba buvo susirinkusi pirmam posėdžiui apsvarstyti ateities veiklą. Sėdi iš kairės: ižd. dr. V. Maurutis, sekr. dr. G. Matienė, vicepirm. dr. J. Šanta. Stovi pirm. dr. Dainius Degėsys. Trūksta valdybos nario dr. Danieliaus Degėsio, kuris darė šią nuotrauką.

• **Neringos skaučių turtui** padarius sutaupų įnašą Taupos kooperatyve, dabar Taupos įnašai prašoko pirmąjį milijoną.

ORGANIZUOJAMA EKSKURSIJA Į KONCERTĄ

Clevelando simfonijos orkestro choro dirigento Robert Page profesinis vokalinis ansamblis vasario 25 d. 8 val. vak. Beck centre, 17801 Detroit Avenue, atliks liaudies dainų koncertą. Šio koncerto programą sudaro brazilų, slovakių, ukrainiečių, rusų, latvių, lietuvių, žydų ir amerikiečių liaudies dainos. Robert Page Singers ansamblis dainas atliks originaliomis kalbomis, jų tarpe dvi lietuviškas — B. Gazėno "Žilvytį" ir B. Budriūno "O, Nemune" su fortepijono pritariamu.

Lietuvių klubas į šį koncertą organizuoja ekskursiją ir užsakė 50 bilietų papiginta kaina. Asmeniui bilietas su kelione autobusu į Beck centrą ir atgal kainuos 10 dol. Autobusas paims keleivius 7 val. vak. prie Lie-

tuvių namų ir prie Dievo Motinos parapijos. Prašom skubiai registruotis Lietuvių klube (531-2131) arba Dievo Motinos parapijos raštinėje (531-4263). Nesudarius 50 asmenų grupės, ekskursija neįvyks.

• **BALFui** aukoko dar šie asmenys: V. Vilkutaitis — 10 dol., Stasys Lukas — 10 dol. ir kun. Kijauskas — lietuvių jėzuitai — 50 dol. Balso Clevelando skyriaus valdyba dėkoja aukotojams.

HOUSES FOR SALE

Near Our Lady

3 bedroom bungalow, 1½ bath, aluminum siding, front porch 42,500.

Groewood double 5x5, excellent condition, only 43,000.

Wanted license sales person, full or part time, if you like money call me

GEORGE KNAUS
Realtors

819 East 185 St.
Tel.: 481-9300

(6-7)

• **Taupos kooperatyvo** naujos darbo valandos. Kad geriau aptarnauti kooperatyvo narius, TAUPOS direktoriai nutarė kooperatyvo įstaigą atidaryti šešias dienas. Nuo vasario 2 d. įstaiga bus atidaryta sekančiomis dienomis: antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 2 val. p. p. Penktadieniais įstaiga bus atidaryta nuo 2 val. p. p. iki 7 val. vakaro. Šiomis dienomis atidaryta adv. A. Širvaičio įstaigos patalpose, Lietuvių Namuose. Sekmadieniais TAUPOS įstaiga atidaryta nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p., Dievo Motinos parapijos patalpose.

TAUPOS turtas (assets) 1985 metų gruodžio 31 dieną siekė \$980,926 dolerių. Nariai už idėtus indėlius uždirbo \$43,989. Metinis pranešimas bus laike metinio narių susirinkimo š. m. kovo 9 dieną, 12 val. dienos, Dievo Motinos parapijos svetainėje, 18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio 44119.

MIRĖ

• **Vincas Čepukaitis**, 85 m. amžiaus, Lietuvos kariuomenės kūrėjas-savanas, laisvės kovų dalyvis, po ilgos ligos mirė sausio 30 d. Palaidotas vasario 1 d. Nuliūdime liko žmona Antanina ir artimieji.

• **Julija Kunevičienė**, 92 m. amžiaus, mirė sausio 27 d. Palaidota šv. Kalvarijos kapinėse šalia savo vyro Juozo Kunevičiaus ir dukters Lilijos. Nuliūdime liko sūnus Aleksas su šeima.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIŲ** apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

DIRVA

• Lietuvos Pasiuntinybė prie šventojo Sosto praneša, kad Igaliotam ministrui dr. Albertui Geručui mirus, visa jo žinioje buvusi archyvinė medžiaga buvo perkelta Romon. Pasiuntinybės archyve ji sudarys atskirą fondą.

Atstovas prie šv. Sosto, Stasys Lozoraitis, Jr. labai dėkoja p. Elenai Gerutienei už jos šiuo klausimu parodytą didelį jautrumą ir p. Irenai Kaestli už jos suteiktą pagalbą sprendžiant pervežimo reikalus.

• Stefanija Skučienė, gen. K. Skučo našlė, gyv. Pompano Beach, Fla., sausio 26 d. giminių ir draugų tarpe atšventė savo 96 metų sukaktį.

• Valentina ir Steponas Minkai, Bostone, atsiuntė Dirvai auką 70 dol. sukakusių progą. Ačiū už auką ir linkėjimus.

• Dr. Danielius Degėsys, Vilties draugijos pirmininkas, Dirvai palengvinti kovoti su sunkumais, įteikė 100 dol. Ačiū.

• JAV Atstovų Rūmuose Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas įvyks vasario 26 d. 3 val. p. p. Invokaciją sukalbės kun. dr. Kornelijus Bučmys, "Darbininko" redaktorius, kurį tam reikalui pakvietė Amerikos Lietuvių Taryba. Minėjimo pravedimu, ALTo paprašytas, rūpinasi Illinois kongresmenas Frank Annunzio.

• Dipl. mišk. A. Gureckui mirus, vietoj gėlių, Genė Valūnienė, St. Petersburg, Fl., atsiuntė Dirvai paremti auką 25 dol. Ačiū.

• Petras Žolynas, Chicagoje, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 15 dol. Ačiū.

• Inž. Jaunutis P. Nasvytis pakviestas pagrindiniu kalbėtoju Vasario 16 d. minėjimuose vasario 9 d. New Britaine, Ct. ir vasario 16 d. Bostone.

HATFORD

VASARIO 16 MINĖJIMAS
HARTFORDE

Sol. Regina Žymantaitė-Peters

Populiari solistė Regina Žymantaitė-Peters koncertuos pirmą kartą Hartforde metiniame vasario 16 d. minėjime, sekmadienį, vasa-

A. A.

JURGIUI ŠVOBAI

okup. Lietuvoje mirus, brolių JONĄ su šeima ir gimines nuoširdžiai užjaučiame.

Kristina ir Kazimieras Daugvydai
Antanina Jonynienė
Stasė ir Stasys Šimoliūnai

Brangiai motinai, uošvei, močiutei ir promočiutei

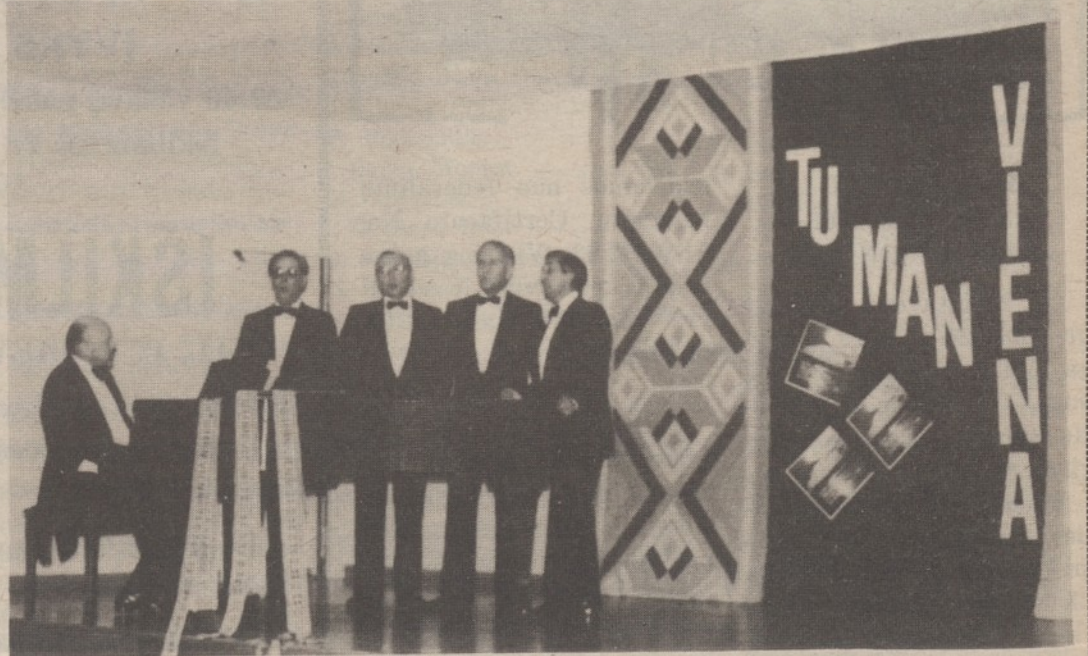
A. A.

JULIJAI KUNEVIČIENEI

mirus, skausme pasilikusiam sūnui ALEKSUI KUNEVIČIUI, jo visai šeimai ir giminėms reiškiamo gilią užuojautą.

Clevelando Balfio Skyriaus
Valdyba

LOS ANGELES VYRŲ KVARTETAS ATVYKSTA Į CHICAGĄ

Los Angeles vyrų kvartetas su vadovu Aloyzu Jurgučiu.

1986 m. vasario mėn. 23 d.,
sekmadienį, 3 val. p. p.

Jaunimo centro didžiojoje salėje
įvyks Los Angeles Vyrų Kvarteto

KONCERTAS

PELNAS SKIRIAMAS LAIKRAŠČIUI DIRVAI PAREMTI.

Bilietai gaunami Vaznelių prekybos įstaigoje ir koncerto dieną prie įėjimo.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Rengia ALT S-GOS CHICAGOS
SKYRIAUS VALDYBA

JUNO BEACH

ŠVĖSIME VASARIO 16

rio 16 d. 3 val. po pietų Roberts teatro salėje, 170 Kingswood Rd., West Hartford (įvažiavimas iš Tront Brook Rd.). Pagrindinę kalbą pasakys aktyvus veikėjas Antanas B. Mažeika.

Šis minėjimas yra rengiamas LB apygardos valdybos su visų aštuonių Connecticuto LB apylinkių talka. Minėjime taip pat dalyvaus jungtinis Connecticuto lietuviškų parapijų choras diriguojamas muziko Jurgio Petraičio ir Hartfordo "Berželio" tautinių šokių grupė vadovaujama Dalios Dzikienės. Minėjimą praves aktorius Arūnas Čiuberkis.

Kaip ir praėjusiais metais šis centrinis minėjimas bus anglų kalba. Apylinkės savo atskirus minėjimus rengia lietuviškai, bet ne tą patį sekmadienį.

Praėjusiais metais anglų kalba minėjimas sutraukė 400 žmonių.

J. P. N.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Lietuvos Nepriklausomybės šventė bus švenčiama šia tvarka: Vasario 15 d. 12:30 val. prie lietuvių Laisvės paminklo Royal Palm kapinėse bus pagerbtos Lietuvos Laisvės aukos, o 2 val. įvyks iškilmingas Vasario 16 minėjimas Juno Beach metodistų bažnyčioje, kur kalbą pasakys LB Krašto valdybos narys Vytautas Volertas. Meninę programą atliks solistės Ona Šalčiūnienė, Janina Šalnienė ir vietinis "Dainos" vienetas, vadovaujamas Irenos Manomaitienės. Vasario 16 d. 10:45 val. St. Paul of the Cross bažnyje bus atnašaujamos šv. Mišios už Lietuvą drauge su amerikiečiais. Tos parapijos salėje bus ir lietuvių rankdarbių paroda. Lietuviai atsilankiusius pavaišins kavute.

Minėjimą rengia LB apy-

linkės valdyba ir organizacijų komitetas ir kviečia vietinius ir iš kitur atvažiavusius lietuvius visur dalyvauti. (vš)

• PERKANT IR PAR-
DUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

EARN

\$400-\$1200 per mo.
PART-TIME

\$2000-\$6000 per mo.
FULL-TIME

INTERVIEWS

Tues., Feb. 4, 7:30 p. m.

City Line Avenue
Philadelphia, Pa.

BEST WESTERN HOTEL
ROOM E

Bring this ad
ASK FOR RICHARD